VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash. VAPAUS, 100 Elm St. W., Sudbury, Ont. Postage paid at Sudbury.

No. 42 — Vol. LII vuosikerta | Sudbury, Ont. | Tiistai, huhtik. 9 p. — Tuesday, April 9, 1968

Mrs. Martin Luther King:

Kuinka monen ihmisen on kuoltava?

Puhui lakkolaisten puolesta ja vetosi kaikkien työmahdollisuuksien puolesta; 30,000 osanottajaa kokouksessa

Memphis. — Kolmen (neljästä) pienen lapsensa ympäröimä ja näyttelijä Harry Belafonten avustamana tri Martin Luther Kingin aviopuoliso, Coretta King, johti äänettömänä Memphisissä maanantaina 20,000 henkeä käsittäneen paraatin viime torstaina murhatun miehensä muistojuhlapaikalle.

Tämä oli keskilännen historian suurin protestiparaati minkä jälkeen pidettyyn kokoukseen osallistui vielä 10,000 ihmistä marssijain lisäksi. Muistojuhla-kokous pidettiin Memphisin kaupungintalolla. Noin kolmannes kokousväestä oli valkoihoisia.

Mustaksi madonnaksi (Neitsyt Mariaksi) monen seuraajan toimesta kiitetty mrs. King puhui suuresta surustaan huolimatta tässä tilaisuudessa mihin hän oli saapunut lentoteitse kotikaupungistaan Atlantasta missä tri King haudataan tänään, tiistaina.

"Minun mieheni katsoi, että jos henkilö antaa elämänsä oikean ja oikeudenmukaisen asian hyväksi, ja jos hän kuolee sen johdosta, hän ei voi elää elämäänsä hyödyllisemmällä tavalla", sanoi miellyttävän näköinen 34-vuotias mrs. King hitaasti ja alhaisella äänellä puhuen.

Myrskyiset suosionosoitukset tervehtivät mrs. Kingia kun hän käveli puhujapaikalle mikrofooni-patterissaan. Hän sanoi miehensä ponnistelun avulla murskatun rotuerottelun etelävaltioiden hotelleissa, ravintoloissa katuvaunuissa ja linja-autoissa. "Mutta neekerit ovat nyt nousseet uudelle portaalle. Nyt on neekerien saatava taloudellinen valta."

Tässä on se syy, selitti mrs. King miksi hänen miehensä tuli Memphisiin auttamaan 1300 lakossa olevaa kaupungin puhdistustyöläistä (miltei kaikki neekereitä — V).

"Hän (tri King) oli vakuuttunut että kaikilla ihmisillä on oikeus saada työpaikan ja vakituisen tulon. Jos hänen kuolemansa auttoi tämän saavuttamista, silloin hän ei kuollut suotta.

"Mutta minä kysyn kuinka monen ihmisen on kuoltava ennen kuin me saavutamme totuudenmukaisen, oikeudenmukaisen ja rauhallisen yhteiskunnan? Kaikesta huolimatta minä uskon, että tämä maa voidaan lopulta muuttaa sellaiseksi ja että mustaihoiset tulevat saamaan sen vaurauden mistä valkoihoiset jo nauttivat."

Mrs. King liittyi kulkueen johtajiin marssin puolivälissä sen vuoksi kun näyttelijä Harry Belafonten lentokone, jolla hän Atlantasta matkusti, myöhästyi kovan sumun takia. Mrs. King tuli paikalle vuokra-autolla yhdessä lastensa sekä mr. Belafonten ja miehensä läheisimmän työtoverin, Rev. Ralph Aberathyn kanssa.

Heidän rinnallaan osallistui protestimarssiin Bayard Rustin, joka teki pääasiallisemmat suunnitelmat vuoden 1964 Washingtonin marssin järjestämiseksi; sotavastaiseksi järjestäjäksi ryhtynyt kuuluisa lapsilääkäri tri Benjamin Spock ja autotyöläisten union johtaja Walter Reuther.

Tri King oli aikaisemmin luvannut että hän tulee uudelleen Memphisiin johtamaan siellä rauhallista mielenosoitusta kaksi kuukautta lakossa olleiden kaupungin puhtaanapitolaitoksen työläisten puolesta. Salamurhaajan ampuma luoti kaatoi hänet ennen sitä.

Memphisin kaupunginhallinto oli hankkinut väliaikaisen estetuomion ciiisen marssin kieltämiseksi mutta tri King sanoi ettei heiltä voida mielivaltaisesti riistää puhe- ja kokoontumisoikeutta. Marssijoilta kului 2 tuntia ja 2 minuuttia tarkkailupaikan ohi kulkemiseen.

Monet marssijat kantoivat julisteita joissa kehoitettiin kaupunginhallintoa myöntymään lakossaolevien työläisten vaatimuksiin. "Union oikeus nyt" sanottiin toisessa julisteessa ja "Kunnioittakaa Kingia lopettamalla rotusyrjintä".

Paraatitien varrella oli järjestystä ylläpitämässä 800 poliisia ja 4,000 kansalliskaartilaista.

Mr. Abernathy oli tunteellisesti liikutettu selittäessään, että hän oli keskustellut Jumalan ja tri Kingin kanssa ja että Jumala oli sanonut hänen olevan nyt Southern Christian Leadership Conferenssin johtaja (tri Kingin jälkeen). Köyhien ihmisten marssi Washingtoniin, mitä tri King oli suunnitellut ja valmistanut, tullaan toteuttamaan, hän sanoi.

Puhuja toisensa jälkeen arvosteli kaupungin ja kahden sikäläisen sanomalehden valkoihoista valtarakennetta. Yksi sanomalehdistä oli julkaissut pilakuvan tri Kingistä, jonka mukaan hän toi Memphisiin väkivaltaisuuden pilvet.

Neuvotteluja lakon sopimiseksi on nyt johtanut USAn työministeriön apulainen, James Reynolds. Ne keskeytettiin maanantaina mutta aloitetaan uudelleen tänään, tiistaina. Presidentti Lyndon Johnson lähetti Reynoldsin Memphisiin. Samalla presidentti ilmoitti kaupungin hallinnolle että Memphis menettää miljoonia dollareita köyhyysavustus rahojen kieltämisen muodossa ellei kaupunginhallinto tunnusta lakossa olevien työläistensä unioa.

Tähtien "Oskarit" jaetaan vasta keskiviikkoilta

Hollywood. — Elokuva-akatemian Motion Picture Academy) "Oskarien' jako siirrettiin tri Martin Luther Kingin murhan johdosta maanantaista keskiviikkoiltaan. Tämä on ensimmäinen kerta jolloin näiden "Oskarien" jakotilaisuus on siirretty 40 vuoden aikana Oskarien jako alkaa keskiviikkona kello 7 illalla.

Itä-Saksassa hyväksyttiin uusi perustuslaki

Berliini. — Itä-Saksa tiedoitti sunnuntaina, että uuden sosialistisen perustuslain puolesta annettiin lauantaina 94.54 prosenttisesti valitsijain äänet. Viranomaiset sanoivat olevansa erittäin tyytyväisiä äänestyksen tulokseen.

Länsimaisten piirien toimesta kiinnitettiin kuitenkin huomiota siihen, että lähes 10 pros. valtsijoista äänesti uutta perustuslakia vastaan, ja että suuri osa vastustavia äänistä tuli Itä-Berliinistä.

Itä-Saksan johtava lehti Neues Deutschland tiedoitti, että 11,536,260 itäsaksalaista äänesti uuden sosialistisen perustuslain puolesta ja vain 409,329 sitä vastaan

Yleisäänestyksellä hyväksyttäväksi esitettyä lausunnossa sanottiin: "Kannatatteko te maaliskuun 26 pnä esitettyä uutta perustuslakia?" Sen alla oli vastauksena "Kyllä" ja "En". Ääänestäjiä pyydettiin antamaan äänensä jomman kumman vastauksen puolesta.

Lontoosta uusi lähettiläs N-liittoon

Lontoo. — Britannia nimitti maanantaina entisen journalistin ja opettajan, sir Duncan Wilsonin suurlähettiläkseen Neuvostoliittoon. Hän on nyt suurlähettiläänä Jugoslaviassa.

Sir Duncan on kansainvälisen aseistariisuntakysymyksen erikoistuntia. Duncan on aikaisemmin palvellut Britannian toimenhaltijana Pekingin suurlähetystössä.

Hai puri miestä vielä "kuolleena"

Newcastle, N. S. W. — Kuolleeksi luultu hai hyppäsi viikon vaihteessa ylös laatikosta ja puri jalkaan miestä, joka oli otuksen pyytänyt. "Kuolleen" hain pureman sai 47-vuotias kalastaja, Bert Weaver.

PIERRE ELLIOTT TRUDEAU TULI LIBERAALIPUOLUEEN JOHTAJAKSI

Ratkaisu tapahtui neljännessä äänestyksessä — tulee pääministeriksi ehkä huhtikuun loppupuolella

Ottawa. — Iiberaalien uusi toivo, ranskalais-canadalainen Pierre Elliott Trudeau valittiin lauantaina puolueensa uudeksi johtajaksi, missä ominaisuudessa hänestä tulee pikapuolin Canadan uusi pääministeri.

Vaikka mr Trudeaun "tulemista" pidettiin itsestään selvänä asiana jo ennen johtajanvaalikokouksen alkamista ja varsinkin sen alusta alkaen, niin muodollinen ratkaisu tapahtui vasta neljännessä äänestyksessä, jolloin hän sai kokousväen enemmistökannatuksen eli 1,203 ääntä. Toiselle tilalle tuli entinen kauppaministeri Robert Winters, joka sai lopullisessa äänestyksessä 954 ääntä ja kolmanneksi John Turner, joka sai 195 ääntä.

Lopuksi, kuten tapana on, Winters ehdotti ja mr. Turner kannatti, että mr. Trudeau valitaan "yksimielisesti" liberaalien johtajaksi. Tämä ehdotus tuli sellaisenaan hyväksytyksi, mutta uusi puoluejohtaja, mr. Trudeau sanoi kuitenkin, että yksi hänen suurin hetikohtainen huolensa on saada puolueriveihin vaalikampanjan aikana kehittynyt hajaannus perutuksi. Hän ei sanonut olevansa huolissaan vastustajistaan, jotka "ovat ammattipolitiikkoja" ja joutuvat sellaisena vastaanottamaan sekä häviöt että voitot, vaan heidän hyväkseen toimineista avustajista, joiden tunteita on vaikeampi kontrolloida.

Ensimmäisessä äänestyksessä jakaantuivat äänet seuraavasti:

Pierre Trudeau 752, Robert Winters 293, John Turner 277, Paul Hellyer 330, J. J. Greene 169, Allan MacEachen 165, Paul Martin 277, Eric Kierans 103, Lloyd Henderson 0.

Ensimmäisen äänestyksen perusteella jäi pois pelistä Martin, Kierans ja Henderson. Toisen äänestyskierroksen jälkeen jäi pois MacEachen ja kolmannen äänestyksen jälkeen Hellyer ja Greene.

Uusi puoluejohtaja, mr. Trudeau, ryhtyi jo maanantaina tekemään valmisteluja hallituksen pääministerin toimen vastaanottamisen hyväksi keskustelemalla hallitusasioista pääministeri Lester Pearsonin ja tehtävien toimenhaltijain kanssa.

Mr. Trudeau sanoi sunnuntaina, ettei hän ole vielä keskustellut mr. Pearsonin kanssa siitä, milloin hän pääministerin tehtävän ottaa vastaan, mutta antoi kuitenkin ymmärtää, että se tapahtuu pian sen jälkeen kun parlamentti kokoontuu uudelleen huhtikuun 23. päivänä.

Hän sanoi ensimmäisenä tehtävänä olevan johtajanvaalikampanjan aiheuttamien haavojen parantamisen.

Mr. Trudeau myönsi tietävänsä, että monet liberaalit pitävät häntä nousukkaana, joka ei ole ansainnut sen paremmin liberaalin puoluejohtajan kuin pääministerinkään tointa.

(Mr. Trudeau on ollut liberaalipuolueen jäsenenä vasta kolmisen vuotta ja Pearsonin hallituksen jäsenenä vajaan vuoden.

"Minä en ole nousukas" hän sanoi sanomalehtien haastattelutilaisuudessa vakuuttaen, että tämä puoli asiasta selvenee hänen ryhtyessä uusia tehtäviään suorittamaan.

Puheessaan johtajanvaalikampanjan aiheuttamista haavoista, mr. Trudeau sanoi niiden olevan mieluimminkin henkilökohtaisia säröjä kuin aatteellisia erimielisyyksiä.

Mr. Trudeau selitti, että hän on valmiina pitämään hallituksessaan ne ministerit, jotka olivat puoluekokouksessa hänen vastaehdokkainaan.

Siitä huolimatta hallituksessa tulee melkoisia muutoksia. Pääministeri Lester Pearson jää eläkkeelle ja kun Trudeau ottaa pääministerin toimen, silloin jää avoimeksi oikeusministerin paikka. Robert Winters on eronnut kauppaministerin toimestaan, prokuraattori Lawrence Pennell haluaa erota politiikanteosta ja ryhtyä tuomariksi (nimitys voi tapahtua pian.)

Valtiosihteeri Judy LaMarsh sanoi lauantaina että hän ei halua missään tapauksessa olla Trudeaun johtamassa hallituksessa. Työministeri Jack Nicholson nimitettään todennäköisesti British Columbian kuvernööriksi ja tulominsteri Edgard Benson haluaa jäädä sivuun. Kaiken tämän perusteella on ilmeistä, että Trudeaun hallitukseen tulee melkoinen määrä uusia kasvoja.

Uuden lain mukaan moottorikelkoille tulee lupalaatat

Toronto. — Viime torstaina Ontarion lainlaatijakunnalle tehdyn ehdotuksen mukaan on moottorikelkat rekisteröitävä ja pitää niissä olla maakunnan lupalaatat.

Tämän uuden lainsäädännön perusteella voidaan tietää motorisoitujen liukujen omistajat, ja voidaan asettaa järjestyksellinen kontrolli yleisön turvallisuudelle, sanoi kulkulaitosministeri Irwin Harkett. Lupalaatojen hinta ei vielä ole määritelty.

Tämä laki antaa kulkulaitosvirastolle oikeuden määritellä erinäiset valtatiet moottorikelkoilla ajoa varten, mutta muuten niitä ei sallita valtateillä.

Henkilöt, jotka ajavat moottorikelkkoja, eivät tarvitse sitä varten lupakirjaa mutta vakuutus pitää olla ajoessa määrätyillä valtateillä. Alle 16-vuotiaat eivät saa niitä ajaa valtateillä ollenkaan.

Kunnat voivat luvata tai kieltää moottorikelkkojen käytön teillä ja kaduilla, omalla alueellaan, sanoi mr Haskett.

Ministeri sanoi että tässä maakunnassa on noin 50,000 moottorikelkkaa, joita käytetään enimmäkseen vain huviajeluun. Maakunnan ulkopuolisten ei tarvitse rekisteröitä kun heillä vain on lupalaatat toisilta seuduilta.

Pyhiinvaeltajia kadoksissa laivan upottua

Dubai, Persianlahdella. — Yli 90 pakistanilaista, mukaanlukien 70 naista ja lasta, on kadoksissa kun pyhiinvaeltajia Mekkaan kuljettamassa ollut laiva upposi Dubain satamen lähettyvillä. Pelastetuksi saatiin 250 henkilöä.

JACKIE KENNEDYN OSANOTTOLAUSUNTO

New York. — Mrs. John F. Kennedy esitti perjantaina korkeasti tunnepitoisen vetoomuksen, että tri Martin Luther Kingin murha antaisi kansakunnan "sydämissä vihan asemesta enemmän tilaa rakkaudelle."

Mrs. Kennedy, joka itsekin joutui salamurhan johdosta leskeksi, julkaisi lausuntonsa. New Yorkissa olevasta asunnostaan.

"Minä itken mrs. Kingin ja hänen lapsiensa puolesta tästä järjettömästä, järjettömästä vihan teosta, mikä riisti miehen, joka saarnasi rakkautta ja toivoa.

"Milloin meidän maamme oppii, että hän, joka miekkaan tarttuu, miekkaan hukkuu.

Minä rukoilen, että maksamallaan hinnalla — omalla hengellään — hän tekee kansan sydämessä vihan asemesta tilaa rakkaudelle.

"Jotkut ihmiset eivät halua koskaan tappaa — mutta vihamielinen puhekin toisesta on samaa kuin tappaminen ja aiheuttaa kuoleman.

"Edessäolevien tuskallisten kuukausien aikana minä rukoilen että kaikki katsoisivat sydämeensä ja yrittäisivät saada sinne enemmän tilaa rakkaudelle ja oikeudelle.

"Ja tri. Kingin johtamille ihmisille, jotka ovat kärsineet niin paljon, ja joilla on vielä niin paljon toivottavaa, minä rukoilen, että tämä uhraus toisi heille kaikkea sitä, mikä heille kuuluu."

VIIME TIEDOT

Washington. — Presidentti Lyndon Johnson sanoi maanantaina, että USA on saanut Pohjois-Vietnamista virallisen vastauksen viime keskiviikkona esittämäänsä rauhanehdotukseen, ja että Washington "yrittää nopeasti toimien päästä sopimukseen keskustelujen alkamisen ajasta ja paikasta." Mr. Johnson sanoi keskustelevansa tänään, tiistaina, USAn Saigonissa olevan suurlähettilään Ellsworth Bunkerin ja toisten viranomaisten kanssa.

Lontoo. — Viisi ihmistä sai maanantaina surmansa kun British Overseas Airwaysin Boeing 707 matkustajakone syttyi palamaan pian sen jälkeen kun se nousi ylös Lontoon lentokentältä. Koneesta pelastui 121 ihmistä.

Washington. — Kansalaisvapausliikkeen johtajan Rev. Martin Luther Kingin murhan jälkeen kehittyneitä kahakoita rauhoittamaan on komennettu paikallisten poliisien lisäksi 55,000 miestä käsittävät armeijaosastot. Tähän mennessä on näissä kahakoissa surmattu 27 ihmistä, kaikki paitsi 4 neekereitä. Neljä päivää kestäneiden mellakoiden aikana on loukkaantunut 1,600 ihmistä ja yli 10,000 on vangittu. Mellakoita on ollut kymmenkunnassa kaupungissa.

Ottawa. — Pääministeri Lester Pearson ja hänen seuraajakseen tuleva Pierre Elliott Trudeau keskustelivat maanantaina vallan siirtoa koskevista asioista. Päivänmäärästä ei ole vielä lopullisesti sovittu, mutta vaihdoksen uskotaan tapahtuvan 10—14 päivän kuluessa ja todennäköisesti ennen huhtikuun 23 päivää, jolloin parlamentti kokoontuu uudelleen. Mr. Pearsonin kerrotaan ilmaisseen mielipiteen, ettei hänellä ole erikoisempaa halua olla pääministerinä enää silloin kun parlamentti kokoontuu uudelleen.

YK:n yleiskokous kokoontuu 24 pnä

United Nations. — YK:n jäsenmaille tiedoitettiin virallisesti maanantaina, että Yleiskokouksen 22. istunto, mikä on ollut keskeytyksissä joulukuusta alkaen, kokoontuu uudelleen huhtikuun 24 pnä.

Kaikkiaan 123 jäsenmaata edustava Yleiskokous tulee keskustelemaan 18 maata käsittävän aseistariisuntakonferenssin sopimusluonnoksesta ydinaseiden levittämisen kieltämiseksi.

Työjärjestyksessä on myös keskiidän sekä Lounais-Afrikan asiat.

22 IHMISTÄ ON KUOLLUT JA 100 LOUKKAANTUNUT ROTUKAHAKOISSA

Noin 40,000 sotilasta avustamassa poliiseja kaupungeissa missä rotumellakat ovat riehuneet

New York. — Pittsburghissa puhkesi sunnuntaina uusia rotukahakoita noin 40,000 sotilaan ylläpitäessä epävarmaa rauhoitustilannetta Washingtonissa, Chicagossa ja Baltimoressa, missä tri Martin Luther Kingin torstaisen murhan jälkeen puhkesi suuria rotukahakoita, joiden yhteydessä poltettiin kauppoja ja muita rakennuksia ja suoritettiin rosvouksia.

Pittsburghissa julistettiin voimaan hätätila ja paikallisten viranomaisten avuksi kutsuttiin sotajoukkoja kaupungin Hill-alueella kehittyneen kahakoinnin rauhoittamiseksi. Lauantai-iltana kutsuttiin kaupungin poliisien avuksi osavaltion poliiseja ja pataljoona kansalliskaartin miehiä.

Eri puolilla Yhdysvaltoja tri Kingin kuoleman jälkeen puhjenneissa rotumellakoissa oli sunnuntai-iltaan mennessä kuollut 22 ihmistä ja loukkaantunut yli 1,100. Vangittujen luku oli sunnuntaina 6,850 ja omaisuusvahingot lasketaan miljoonissa dollareissa.

Yllämainituista kuolleista tuli Chicagon osalle 9, Washingtonin osalle 9, Baltimoren osalle 2, Detroitin osalle 2 sekä yksi kuolemantapaus kullakin seuraavalla paikkakunnalla Tallahassee, Memphis ja Minneapolis.

New Yorkissa oli lauantai-iltana tavallista hiljaisempaa. Detroitissa oli tilanne myös rauhoittunut.

Chicogoon vietiin lauantaina lentoteitse 15,000 liittovalton kansalliskaartilaista ja Baltimoreen 6,000.

Noin 11,000 sotilasta oli sunnuntaina vielä Washingtonissa, missä on pidätetty 4,186 ihmistä, tuhottu 20 rakennusta. Kaiken kaikkiaan Washingtonissa oli mellakoiden aikana yli 600 tulipaloa.

Presidentti Johnson julisti sunnuntain — palmusunnuntain — tri Kingin kansalliseksi surupäiväksi.

Washington. — Mellakointikysymyksiä tutkinut komissioni varoitti maaliskuussa julkaisemassaan raportissa, että suuria rotumellakoita on USA:ssa tulossa, ellei jotakin tehdä nopeasti neekeriväestön valituksien johdosta.

Vaikka Washingtonissa on suurempi enemmistö neekereitä — 65 pros. kuin Yhdysvaltain missään muussa suuremmassa kaupungissa — siellä ei ole ollut vuoden 1964 jälkeen vakavampia rotumellakoita ennen kuin vasta nyt, tri Kingin murhan jälkeen.

Johnson pyytänyt Thieuta tulemaan valtiovierailulle

Saigon. — Saigonin presidentti Nguyen Van Thieu tiedoitti sunnuntaina, että presidentti Johnson on kutsunut hänet valtiovierailulle Yhdysvaltoihin. Hän ei sanonut ottaako hän kutsun vastaan.

Thieu sanoi sanomalehtien edustajille: "Tämä vierailu, mikäli se toteutuu, tapahtuu vasta kuukauden kuluttua."

Britanniasta tulee 500 opettajaa Ontarioon

Aloittavat toimintansa täällä ensi syksynä — myös insinöörejä tulee entistä enemmän

Lontoo. — Viisisataa brittiläistä opettajaa lähtee tänä vuonna siirtolaisena Ontarioon, edustaen se alansa ennätyslukemaa.

Nämä opettajat matkustavat Atlannin yli laivoilla ja lentokoneilla tulevan heinä- ja elokuun aikana aloittaakseen opettajan toimensa syyslukukauden alkaessa.

Tämä on tulos 16 ontariolaisen koululautakunnan voimaperäisestä värväystoiminnasta. Toronton koululautakunta, joka on yksi myöhään saapuneista tulokkaista, on nyt Irlannissa ja tulee Lontooseen pääsiäispyhien aikana.

Kaiken kaikkiaan noin 1,500 opettajaa on esittänyt anomuksen ontariolaisista toimipaikoista, mutta vain noin kolmannes heistä pääsee lähtemään. Ontarion viranomaiset selittävät, että heidän velvollisuutenaan on hankkia parhaita mahdollisia opettajavoimia Ontarioon.

"Tämä on suuri menetys Britannialle, mutta se on vain luonnollista, että me pidämme etualalla brittiläisiä opettajia verrattuna joihinkin ulkomaisiin opettajiin, joilla on eri kieli ja erilainen tausta", selitti eräs ontariolaisvirkailija.

Opettajain tulon lisäksi Ontario saa Britanniasta lisääntyvässä määrässä insinöörejä, tietokone-henkilökuntaa ja finanssihenkilöitä. Ontarioon menevien siirtolaisten kokonaismäärä on kuitenkin pienempi kuin v. 1957 — Suezin kriisin päivinä.

Canadaan menevien siirtolaisten kokonaismäärä vähenee hieman entisestä johtuen se Canadan siirtolaisasetuksista, jotka korostavat entistä nemmän ns. valinnallisuutta, mikä korostaa siirtolaisten hyväksymisen kohdalta enemmän laatua kuin määrää.

"VALKOINEN AMERIKKA JULISTI SODAN . . ."

Washington. — Tummaihoisten amerikkalaisten kansallismielinen johtaja Stokely Carmichael sanoi perjantaina, että "valkoinen Amerikka julisti eilen illalla sodan mustia amerikkalaisia vastaan."

Hän viittasi tällä lausunnollaan siihen kun joku valkoihoinen mies ampui torstai-iltana tri Martin Luther Kingin Memphisissa, Tenn.

Puhuen Washingtonissa neekerien kaupunginosassa Carmichael sanoi tämän "sodanjulistuksen" jälkeen "tarvittavan pyssyjä ja enemmän pyssyjä. Nuo lapset (nuoret mielenosoittajat — V) yrittivät eilen illalla taistella pyssyjä vastaan kivillä, mutta se ei auttanut. Me tulemme odottamaan mutta vain siihen asti kunnes saamme riittävästi pyssyjä."

Mr. Carmichael syytti Kingin murhasta muiden lisäksi presidentti Johnsonia ja senaattori Robert Kennedya.

"Bobby Kennedy veti siitä liipasimesta yhtä paljon kuin kuka muu tahansa", sanoi Carmichael syyttäen että prokuraattorina ollessaan Kennedy ei painostanut kansalaisvapauksia puolustaneiden neekerien murhaajien tuomitsemiseksi saamista.

"Nyt ei tarvita enää paljoa intellektuaalista puhetta", sanoi mr. Carmichael. "Kun tri King tapettiin silloin tapettiin myös valkoihoisten viimeinen toivo."

MARTIN LUTHER KING HAUDATAAN TÄNÄÄN

Atlanta. — Memphisissä murhatun tri Martin Luther Kingin ruumis tuotiin torstaina kotikaupunkiinsa haudattavaksi. Hautaus suoritetaan Ebenezer Baptist kirkosta missä hänen isänsä Rev. King Sr. oli pappina, tiistaina, huhtikuun 9 päivänä, kello 10 ap.

Atlantassa oli suhteellisen hiljaista marttyyrina kuolleen tri Kingin kotiin tuonnin aikana.

Presidentti Lyndon B. Johnson määräsi myöhemmin kansallisen suruliputuksen jonka aikana liput ovat kautta maan puolitangossa hautajaisiin asti. Sunnuntaina järjestettiin surujumalanpalveluja monissa johtavissa kirkoissa USAssa.

Torstaina Memphisissa murhatun tri Kingin ruumis on Atlantan kaupungin neekeriosassa olevassa Hanleys hautaustoimistossa.

Senaattori Robert Kennedy tiedoitti perjantaina, että hän aikoo osallistua hautajaisiin. Hän keskeytti kaikken vaalikampanjatoimintansa tähän hautaustilaisuuteen saakka.

Samalla kertaa tiedoitettiin, että liittovaltion viranomaiset jatkavat suurella voimalla toimintaansa murhamiehen kiinni saamiseksi. Poliisit sanovat että heillä on melko hyvät tiedot siitä minkälainen mies murhatyön tekijä on ja että he tietävät etsimänsä miehen nimenkin mutta häntä ei ole kuitenkaan saatu pidätetyksi.

Murhamiehen kiinnisaamiseen johtavista tiedoista on luvattu $150,000 palkkio. Prokuraattori Ramsey Clark tiedoitti viikon lopulla, että etsintää suoritetaan "useiden satojen maillien päässä Tennesseen rajojen ulkopuolelta" ja hän ilsäsi, "me olemme hyvin lähellä pidätyksen suorittamista."

Rappeutuneen huonevuokratalon (rooming house) pitäjä, mrs. Bessie Brewer tiedoitti, että tri Kingin ampuja esiintyi hänen vuokrahuonepaikassaan, mistä surmanluoti ammuttiin, "John Willard-nimellä" ja että hän "maksoi käteisrahalla viikon vuokran $8.50." Mies otti No. 5 huoneen jonka pinta-ala on 8x12 jalkaa. Tämän huoneen ikkunasta näkyy Lorraine Motel, missä tri King asui.

Miehen sanotaan toisinaan tarkkailleen mainittua motellia kiikarilla. Kello 5.30 mies meni pesuhuoneeseen, missä oli motellia kohti parempi näköala. Hän oli pesuhuoneessa 25-30 minuuttia. Kello 6 illalla tuli tri King parvekkelle, missä häntä ammuttiin niskaan.

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
EDITOR: W. EKLUND MANAGER: E. SUKSI
TELEPHONE: OFFICE AND EDITORIAL 674-4264
Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa 1 vk: $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. 3.00 USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75 Suomeen: 1 vk. 11.50, 6 kk. 6.25

USAn painostusta jatkettava

Viime viikolla otettiin ensimmäisiä varovaisia askeleita Vietnamin sodan lopettamista kohti. Yleisen mielipiteen painostuksen tulisi osaltaan vaikuttaa ja auttaa niin, että tämä Yhdysvaltain likainen hyökkäyssota saadaan viimeinkin lopetetuksi, ja että Vietnamin kansa saa niin etelässä kuin pohjoisessakin itse päättää asioistaan kenenkään ulkopuolisen millään tavalla vaikuttamatta siihen.

Hanoi osoitti kerta kaikkiaan vääräksi Washingtonin haukkojen aikaisemmat väitökset, että Pohjois-Vietnamilla ei ole muka mitään halua neuvotteluun — että se pyrkii vain oman sotilaallisen asemansa lujittamiseen pommituksen lopettamisen kohdalta. Nyt osoittautui kuitenkin, että Hanoi antoi myönteisen vastauksen Yhdysvaltain ensimmäiselle todelliselta rauhantoimenpiteeltä näyttäneeseen tekoon, vaikka se ei täyttänytkään Pohjois-Vietnamin perusvaatimusta — että Yhdysvaltain tulee ehdoitta lopettaa pommitukset ja muut sotatoimenpiteet Pohjois-Vietnamia vastaan ennen kuin rauhanneuvotteluihin päästään.

Tosiasiassa, kuten torontolainen aamulehti Globe and Mail viime torstaina huomioi, Hanoilla oli kaikki moraaliset oikeudet suhtautua epäilevästi ja kielteisestikin presidentti Johnsonin edesottamisiin. Mainittu lehti esitti silloin asian näin:

— Presidentti Johnson sanoi: "Me olemme hyvin kiinnostuneita." YK:n pääsihteeri U Thant sanoi sitä "lupaavaksi kehitykseksi". Täten on ilmeistä, että Hanoin vastaus mr. Johnsonin (viikko sitten) sunnuntaiseen lausuntoon oli odotettuakin rohkaisevampi.

Pohjois-Vietnam olisi voinut torjua harhauttamistoimenpiteenä Amerikan de-eskalatio-ehdotuksen. Mr. Johnson oli sanonut (sunnuntaina) että hän tulee lopettamaan pommituksen sen "suurimpia alueosia" vastaan missä asuu miltei 90 prosenttia Pohjois-Vietnamin väestöstä. Hyökkäyksiä jatketaan ainoastaan "demilitarisoidun linjan pohjoispuolella olevaa aluetta vastaan missä vihollisen joukkojen jatkuva keskitys uhkaa välittömästi liittolaisten etujoukkoasemia.

Hänen (pres. Johnsonin) pitkäaikaisten arvostelijain suosionosoitukset tyrehtyivät kun pommitukset jatkuivat maanantaina ja tiistaina — kun niitä tosiasiassa lisättiin — alueella mikä muodostaa lähes neljänneksen Pohjois-Vietnamin pinta-alasta. Senaattori Fulbright sanoi suruissaan, että tämä pommituksen lopettaminen "ei varmaankaan innoita Pohjois-Vietnamia tulemaan neuvottelupöydän ääreen."

Näin Globe and Mail.

Kaikesta tästä huolimatta Hanoi huomioi presidentti Johnsonin puolinaisen askeleen pommituksen lopettamista kohti ja ilmoitti, että Pohjois-Vietnam on valmiina ryhtymään Yhdysvaltain kanssa keskusteluun keskustelujen aloittamiseksi. Sille ilmeisesti tyydyttämättömän presidentti Johnsonin toimenpiteen jälkeen Hanoi sanoi olevansa valmiina aloittamaan heti keskustelut "Yhdysvaltain pommituksen ja muiden sotatoimenpiteiden ehdottomasta lopettamisesta siinä mielessä että voidaan aloittaa varsinaiset rauhanneuvottelut."

Toronton liberaalinen päivälehti, Toronto Star sanoi kaikesta edelläkerrotusta:

"Tämä on kymmenen vuoden aikana ensimmäinen avoin siirto taistelun lopettamiseksi ja sellaisenaan sitä on tervehdittävä. Mutta meidän tulee huomioida, että pettymysten ja petollisten toiveiden välttämiseksi on tarpeellista muistaa, että tämä on vain ensimmäinen askel pitkällä mutkaisella tiellä, mikä johtaa rauhaan."

Meidän lehtemme, kuten enemmistö kaikista canadalaisista, yhtyy varauksetta tähän katsantokantaan.

Mutta kuten niin monesti ennenkin Vietnamin sodasta puhuessaan, Star lehti on mielestämme auttamattomasti väärässä esittäessään ajatuksen, että painostusta rauhanasian edistämiseksi olisi nytkin kohdistettava Pohjois-Vietnamia vastaan.

Tämä on verrattavissa siihen, jos "oikeuden", korkean "moraalin" tai jonkun muun sellaisen vaikuttimen perusteella ryhdyttäisiin painostamaan pientä pahoinpitelyn uhria suurikokoista katutappelijaa vastaan.

Kaikki hyväätarkoittavat ja asiaa vähänkin yksityiskohtaisemmin tuntevat ihmiset katsovat, että painostuksen jatkaminen on tarpeellista, mutta tätä painostusta on harjoitettava yksinomaan hyökkääjää kohtaan, tässä tapauksessa Yhdysvaltoja vastaan, jolla ei ole minkäänlaista oikeutta sekaantua Vietnamin sisäisiin asioihin.

Jos koskaan niin nyt olisi Canadan hallituksen virallisesti vaadittava, että Yhdysvaltain tulee lopettaa ehdoitta kaikki sotatoimenpiteensä Pohjois-Vietnamia vastaan, suostuttava neuvotteluihin Etelä-Vietnamin kansallisen vapautusrintaman kanssa, jonka asevoimia vastaan Washington on pääasiassa taistellut, ja hyväksyttävä Vietnamin ongelman ratkaisu Geneven sopimuksen kirjaimen ja hengen mukaan, jonka perusteella amerikkalaisjoukot on tuotettava viimeistä miestä myöten pois Vietnamista.

Tässä yhteydessä on syytä korostaa, että tällaiset vaatimukset Canadan taholta eivät suinkaan olisi "vihamielisyyden osoituksia Yhdysvaltoja vastaan," kuten on usein aikaisemmin väitetty.

Viimeaikainen kehitys on osoittanut, että presidentti Johnson ja hänen hallituksensa ovat olleet Vietnamin asiassa täydellisesti väärässä. Ken tätä vielä epäilee, hän kysyköön asiaa presidentti Johnsonilta, joka viikko sitten sunnuntaina osoitti sekä sanoin että teoin tietävänsä, että väärään ohjelmaan on tehtävä muutos.

Todellinen ystävä ei työnnä naapuriaan paheiden ja rikosten tielle, vaan yrittää kaikin mahdollisin keinoin vaikuttaa niin, että naapuri voi välttää salakarit ja hairahduksista huolimatta nousta kunniallisten kansalaisten joukkoon.

Näin on asia myös kansojen ja valtojen kesken. Todellista ystävyydenosoitusta Yhdysvaltoja kohtaan on se, jos tuomitaan ehdoitta Washingtonin surkea sotapolitiikka ja siten menetellen autetaan Yhdysvaltain kansaa ja valtiota pääsemään pois siitä kurjuudesta, mihin sotapolitiikka on sen Vietnamissa vienyt.

Jiri Hermach:

DEMOKRATIA JA SOSIALISMI

Dosentti, insinööri, Tshekkoslovakian tiedeakatemian filosofisen instituutin työntekijä Jiri Hermach tutkii dialektisen materialismin ja luonnontieteiden välisiä suhteita. Tämä erikoinen yhdistelmä perustuu hänen erikoisalansa lämpödynamiikkaan ja virtausoppiin toisaalla, filosofiaan toisaalla. Viime vuosina dosentti Hermach on tutkinut ihmistä hänen oman kehityksensä ja sosialistisen yhteiskunnan johtamisongelmien valossa.

Dosentti Hermach kuuluu kolmeen poikkitieteelliseen työryhmään, joista yksi tutkii tieteellis-teknisen vallankumouksen kysymyksiä, toinen poliittista valtakoneistoa ja demokratian kehitystä ja kolmas ihmisen elämäntapaa ja ympäristöä.

SPONTAANISUUDEN JA MÄÄRÄTIETOISUUDEN RISTIRIITA

Historiallisen kehityksen pakosta, spontaanisten kansannousujen kautta alkanut suuri kokeilu, sosialismi, on nyt puolen vuosisadan ajan edennyt raivaamattomia teitä ja tunkeutunut elämän tuntemattomille alueille. Se on merkillisen vastakohtaista vaihtelua tarpeiden ja toiveiden, aineksen ja tieteen, jäljittelyn ja luomisen, tapojen ja kiivaiden mullistusten välillä.

Spontaanista työväenliikettä, joka alkoi kehittyä viime vuosisadan alussa, muutti marxilainen teoria hyvin oleellisesti älyllisemmäksi. Tämä älyllistyminen on ollut ja on yhä edelleen vaikea ja monimutkainen prosessi. Toisaalta elämän olosuhteiden ja tarpeiden pakosta yhteiskunnalliset käsitykset ja tunteet ovat alkaneet muuttua tietoisuudeksi, joka vastaa objektiivisia analyyseja, toisaalta täytyy yhteiskunnallisen kehityksen objektiivisten analyysien, jotka suoranaisesti vaikuttavat poliittisiin päätöksiin, säilyttää tieteellinen kriittisyytensä.

Jo näissä sosialistisen liikkeen kaavamaisissa hahmotelluissa piirteissä häämöttää dramaattinen ristiriita spontaanisuuden ja määrätietoisuuden, vapauden ja välttämättömyyden välillä — toisaalta yhteiskunnallisten käsitysten, tunteiden ja emootioiden ja toisaalta objektiivisten analyyttisten mielipiteiden välillä. Jotta nämä ristiriidat voitaisiin ratkaista myönteisesti, vaaditaan historiallisesti aivan uusia tapoja näiden tekijäin yhdistämiseksi orgaanisesti poliittisissa päätöksissä ja teoissa.

"YKSINKERTAISTUMINEN"

Niin kauan kuin taisteltiin vallasta, niin kauan kuin oli kysymys siitä, miten luoda edellytykset sosialistisen muutoksen aloittamiselle jossakin kokonaisessa maassa, helpotti näiden ristiriitojen ratkaisemista se, että poliittinen tilanne oli kauan aikaa kasannut padottuja yhteiskunnallisia eroavaisuuksia, vastakohtia ja tarpeita, joiden luonne suurimmaksi osaksi oli vaihtoehdoton, yksiselitteisesti ratkaistava. Tämä poliittisen tilanteiden objektiivinen yksinkertaistaminen helpotti sosialististen muutosten ensi askelia, mutta synnytti samalla kuvitelman, että olisi mahdollista tyytyä supistettuun teoriaan, joka koostui helposti ymmärrettävistä ja hyväksyttävistä "kaavoista" joita voidaan pitää ehdottomina ja yleispätevinä politiikassa. Marxin pelkkä tilanne, että "yksityisomistuksen positiivisen voittamisen tarve" vaarantuu siten, että yksityisomistus "yksinkertaistetaan" joksikin yleiseksi, levisi sitten vähitellen vallankumouksellisessa liikkeessä. Samalla kun syntyi kollektivismin ylivoima kaikkea yksilöllistä vastaan, määrätietoisuuden ylivoima spontaanisuutta vastaan syntyi myös tietynlainen luottamus, että kaikki mitä tulevaisuudessa tarvittiin oli jo keksitty, että täytyi vain "liittää" nämä mielipiteet "joukkojen" toimintaan.

Tällaisten tendenssien täytyi suuremmassa tai pienemmässä määrin johtaa luovan toiminnan aliarviointiin ja toimeenpanevan toiminnan yliarviointiin. Aktiivisuus alkoi alentua alttiudeksi, aloitteellisuus alentua sopeutuvuudeksi. Nuoressa sosialistisessa yhteiskuntaorganismissa, joka oli kehityksen tilassa ja jonka täytyi ponnistaa kaikki älyllinen ja yhteiskunnallinen voimansa oppiakseen tuntemaan itsensä, jossa tarvittiin rohkeutta ihmisten yhteiskunnalliseen itsensä toteuttamiseen yksilöinä, aiheutti tämä "helppous" alussa myös yhteiskunnalliseen kehitykseen kohdistuvien vaatimusten vähenemistä.

Tällä tavoin alkoi monimutkainen kamppailu ihmisen kohottamiseksi sellaiseksi aineellisesti tehokkaaksi yhteiskuntaolennoksi, joka havaitsee "aukot" elämänsä välttämättömyyksien keskellä ja oppii tunkeutumaan niihin, niin että ne "inhimillistyvät". Demokratian täytyi nousta korkeammalle puolapuulle kehityksen tikapuilla. Sen täytyi voittaa tendenssi "käsitellä" ihmisiä edistyneessä sosialistisessa yhteiskunnassa riippumatta siitä, missä määrin he asian ymmärsivät ja hyväksyivät.

TSHEKKOSLOVAKIAN ERIKOISOLOT

Konflikti niiden yhteiskunnallisten ja älyllisten voimien tarpeiden ja toimintojen kanssa, jotka etsivät uusia elämänolosuhteita vastaavia demokratian muotoja, on erityisesti vaativissa yhteyksissä erityisesti sellaisessa maassa kuin Tshekkoslovakia, jolla on syvä historiallinen vapauden tarve, se on maa, jolla on vallankumoukselliset perinteet. Maa jonka sijainti Euroopan vilkkaassa tienristeyksessä on muinaisista ajoista asti opettanut sitä ymmärtämään käytännöllisesti hedelmällistä aatteellista suvaitsevaisuutta. Maa, joka niin monet kerrat historiassaan on saanut luottaa aatteiden ja kulttuurin mahtiin, että se ratkaisevina hetkinä on ollut valmis myöntämään, että "kansakunnan jaloimmat, arvokkaimmat ja näkymättömimmät elinneet kiertävät sen filosofisissa aatteissa . . ." (Marx). Maa, jonka historia niin monet kerrat on pakottanut itsekiduttavaan realismiin, että kansa on monet kerrat saanut kätkeä aatteellisen kypsyytensä käsityöläismäisiin ja teknisiin taitoihin. Lisäksi se on maa, jonka maantieteellinen ja historiallinen asema ja taloudellinen nousu varsinkin 1800-luvun alussa pakotti sen kyllin syvästi tajuamaan, miten syvällekäypä edistyksellinen merkitys on kansainvälisellä yhteistyöllä ja osallistumisella kansainväliseen työväenliikkeeseen.

Näiden tekijäin dynamiikka ja sisäinen yhteenpunoutuminen valmisti Tshekkoslovakian kansaa ymmärtämään ja toivomaan sosialismia. Ne johtivat päätökseen lähteä sosialismin tielle. Kun kansan enemmistö teki tämän päätöksen, se ei tiennyt eikä voinutkaan tietää mitään siitä, että on suunnattu oma sosialismin "toteuttamisen tehtävälle" ja kehitystensä luoda sosialismia.

"Toteuttaminen" tarjosi tien, jossa voitiin olla varmat, että se oli aatteellisesti ja tietojen suhteen hyvin poljettu. Toinen käsitys näki päämääränään välttämättömyyden luoda, mikä kuuluu kaikkeen uuteen elämässä. Ensin mainittu käsitystapa yliarvioi sitä yksinkertaista realismia, joka sisältyy jo kehittyneisiin, olemassa oleviin ilmiöihin, tuolla sosialismin olosuhteisiin. Toinen ("aitettuvuuden ulkopuolella olo) liikkumaa, elämän etenevään liikkeeseen kuuluvana. Käsitykseni mukaan taisteli kaksi tällaista tendenssiä demokratian synnystä ja kehityksestä Tshekkoslovakiassa.

TOTUUDEN JA VALLAN RISTIRIITA

Ensin mainittu käsitystapa ("toteuttamisen tehtävä") voitti yhteiskunnan ymmärrettävyytensä ansiosta. Toinen menetti jalansijaa siksi, että se oli poliittisesti hyvin vaativa. Sen sijaan että molemmat suuntaukset olisivat yhdistyneet edistykselliseksi teoissa ja luovissa mahdollisuuksissa, ne loittonivat toisistaan ja synnyttivät keskinäistä vihamielisyyttä.

Uuden edistyksellisen demokratian synty- ja organisaatioprosessia rasitti tässä maassa lisäksi eräs erikoisvaatimus. Historiallinen taistelu tshekkien ja slovakkien itsenäisyydestä on tehnyt nämä kansakunnat erikoisen herkkätuntoisiksi totuuden ja oikeuden merkityksille. Totuuden tarvetta ja sen merkitystä yhteiskunnan kehitykselle on hyvin herkkäkuuloisesti otettu vaarin historian monimutkaisissa yhteyksissä.

Kun siis kamppailu sosialistisen demokratian muotoutumisesta alkoi joutuivat kansan syvät aatteelliset ja intellektuaaliset voimat liikkeeseen. Sosialistinen demokratiahan merkitsee pohjimmiltaan kehoitusta perusteelliseen poliittiseen uudistukseen, totuuden ja vallan ristiriitaan myönteiseen ratkaisemiseen. Näin on jo sen vuoksi, että demokratia pyrkii olemaan tehokas välineenä sosialismin kehittämisessä, eikä sosialismi voi ottaa yhtään todellista edistysaskelta, ellei se voimakkaasti kehitä tieteellistä ajattelua [illegible] mokratian on välttämättä oltava muodoltaan sellainen, että se voi [illegible] kuilun [illegible] "ihmisten pelkän olemassaolon ja heidän olemuksensa välillä" (Marx). Toisaalta tarvitaan syvää tieteellistä itsetuntemusta, toisaalta ihmisten täytyy saada toteuttaa itseään luovina yhteiskuntaolentoina.

Tshekkoslovakialainen yhteiskunta raivasi tietään syviin demokraattisiin muutoksiin siirtämällä ratkaisevat tuotantovälineet yhteiskunnan omistukseen. Tähän sisältyi ei vain mahdollisuus vapauttaa kansan piilevät voimat taloudellisen nousun hyväksi, vaan myös mahdollisuus luoda demokraattista itseluottamusta kansassa, joka oli vapautunut taloudellisen riippuvuuden pakko-otteesta. Voitiin pitää päämääränä demokratian kahden merkityksen hedelmällistä yhdistämistä: toisaalta demokratia on väline ihmisten yhteiskunnallisessa osallistumisessa kaikinpuoliseen kehitykseen, toisaalta ihmisten yhteiskunnallisen toiminnan muoto.

(Jatkuu seuraavassa numerossa)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Vilhelmiina Häkli Edmonton, Alta täyttää torstaina huhtikuun 11 pnä, 90 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Kirjeitä

MUSTA KIVI VAPAUDEN KRUUNUUN

Naapurimaasta on tullut jo niin monenlaisia uutisia nykyisestä "vapaudesta", että on kasvanut tunne, ettei sieltä enää voi tulla mitään yllättävää. Torstainen uutistieto kumosi kumminkin tämän luulon. Martin Luther King, Nobelin rauhanpalkinnon saaja, kansansa heikommassa asemassa olevien rakastama ja rotuvihaajien silmätikku ammuttiin kylmäverisesti ystäviensä keskellä.

Vapauden patsas olisi puettava suruhunttuun ja sen kohohtetussa kädessä oleva tulisoihtu olisi sammutettava, koska ne ovat aikansa eläneet. Ihminen ei löydä sanoja tällaisen tapahtuman sattuessa.

Murha on raakalaisteko kohdistuu se sitten yksityiseen henkilöön kotona tai toisen maan kansalaiseen sotarintamalla eikä sille ole minkäänlaista puolustusta. Voiko historia koskaan antaa anteeksi tällaista tekoa. Koskaan ei murhalla ole päästy pitkälle. Jos yksi tapetaan, niin aina nousee toinen tilalle jatkamaan hänen työtään. Niin ovat neekerit nytkin luvanneet jatkaa Martin Luther Kingin työtä, jonka seuraukset ovat kauaskantoiset eivätkä ole ketään vahingoittaneet

Kunnia hänen muistolleen ja häpeä työn tekijälle.

Oikeuden puolesta.

Dmitri Gidkov:

KUUMAN KESÄN ODOTUKSESSA

Valkoinen talo nimitti "kansalaismellakkavaliokunnan" tutkimaan keinoja, joilla voitaisiin ehkäistä kaupunkien köyhälistön kapinat, joita koetettiin viime vuonna yli 70 amerikkalaisessa kaupungissa. Valiokunnan johtoon määrättiin Illinoisin osavaltion kuvernööri Kerner. Sen jäseniin kuuluu "puolitoista neekeriä". Toinen heistä on ns. "Värillisen väestön edistyksen auttamisen kansallisen liiton" johtaja Roy Wilkins. Toinen on Massachusettsin osavaltion senaattori Brook, joka on vain puoliksi neekeri. Komissio esitti tuhatsivusen raporttinsa Valkoiselle talolle neljä kuukautta ennen määräaikaa. Tämä on tehty silmälläpitäen kesää, josta uhkaa tulla vielä kuumempi kuin edellinen.

Raportin tekijät ovat osoittaneet tietynlaista rohkeutta. He eivät ole pelänneet nimittää asioita oikeilla nimillä. Siinä todetaan, että USAssa on ghettoja mustaihoisille amerikkalaisille, joita on 21,8 miljoonaa. Ghetot ovat syntyneet valkoisten yhteiskunnallisten instituuttioiden toimista, jotka niitä myös pitävät yllä. Komissio toteaa, että valkoinen rotusorto on pääasiallisesti vastuussa siitä räjähdysaineesta, jota on kerääntynyt USA:n kaupunkeihin toisen maailmansodan päätyttyä. Amerikkalaisten kaupunkien ghetoissa asuu 70 prosenttia maan koko neekeriväestöstä. Lapsikuolleisuus on niissä 58 prosenttia korkeampi kuin kaupunkien "valkoisilla" alueilla, 40,6 prosentilla värillisistä on aineellinen asema huonompi kuin virallinen "köyhyystaso". Ghettojen neekereistä on 33 prosenttia työttömiä, mikä on yhdeksän kertaa suurempi kuin työttömyyden keskitaso koko maassa.

Viime vuoden tapahtumissa oli USA:n porvarillisella lehdistöllä lietsova osuus. Liioitellen 'kapinan' mittoja se synnytti hysteriaa ja yllytti väestöä barbaariseen väkivaltaan mustaihoisia kohtaan, jotka vastustivat rotukiihkoa. Komission oli pakko paljastaa tiettyjä myyttejä, joita lehdistö ja viranomaiset olivat luoneet kukistaakseen viime kesän mellakat. Muuan näistä oli, että mustaihoiset tarkka-ampujat istuivat talojen katoilla ja ammuskelivat sieltä valkoisia. Komissio totesi, että mellakoiden synnyttäjinä olivat useimmissa tapauksissa poliisi tai kansalliskaarti. Newarkin poliisipäällikön Snipen lausunnon mukaan oli sattunut tapauksia, jolloin poliisi ja kansalliskaarti oli ammuskellut toisiaan, mutta ammuskelu ja uhrit pantiin neekereiden niskoille.

Komissio esittää raportissaan, että neekereille järjestettäisiin kaksi miljoonaa työpaikkaa, miljoonia asuntoja ja hyväkuntoisia koulurakennuksia. Ei ole unohdettu sellaisiakaan toimenpiteitä kuin poliisin toiminnan tehostaminen, sen organisaation parantaminen jne. Time-lehti sanoo, ettei komissio ole ottanut huomioon niitä valtavia kuluja, joita koituu sen ehdottamien toimenpiteiden toteuttamisesta. Useimmat amerikkalaiset epäilevät, että ainoa tulos komission työstä tulee olemaan vainotoimenpiteiden tehostaminen.

Mutta rotujen välinen jännitys kasvaa maassa. Newsweek ilmoittaa, että kuilu mustien ja valkoisten välillä on maassa yhä laajentunut. Ghettojen elinehdot eivät juuri ole kohentuneet. Asunnot eivät vastaa standardeja, koulut ovat ylikasoitettuja, työpaikoista on puute. Kaikki tämä pitää neekerit varmasti Amerikan yhteiskunnan pohjalla. Aivan liian usein supistetaan liitto taikka paikallisia ohjelmia näiden epäkohtien parantamiseksi taikka ne keskeytetään varojen puutteessa. Ja kuitenkin USA:lla on varaa syytää Vietnamissa ainakin 70 miljoonaa dollaria päivässä.

Sotaministeri ilmoitti puolustusasiain valiokunnan senaatissa, että Pentagon valmistuu ensi kesän "rotumellakoihin". Newsweek kertoo ministeriä referoiden, että Pentagon on laatinut USA:n kaupungeille tarkat taisteluoperaatiosuunnitelmat. Valiojoukot — seitsemän armeijan erikoisprikaatia eli 15,000 miestä ja upseeria — on siirretty kansalliskaartin avuksi ja ne ryhtyvät toimimaan, jos kaupungeissa syntyy levottomuuksia upseerit valmennetaan rangaistusoperaatioihin Fort Gordinin erikoiskoulutuskeskuksessa Georgiassa. Pentagon on luonut myös rangaistusjoukkojen erikoishuoltosysteemin. Miesten varusteisiin kuuluu luodinkestäviä liivejä, megafoneja ja valonheittimiä. Salaiset varastot kaikkialla maassa ovat täynnä kranaatinheittimiä ja kyynelkaasukranaatteja, kirjoittaa Times-lehti. Itä- ja länsirannikon eri pisteisiin on koottu radiolaitteita kahdelle jalkaväkidivisioonalle, jotta ne voidaan levottomuuksien puhjetessa siirtää nopeasti tarpeellisiin paikkoihin.

Neuvostoliitto voisi yksin tyydyttää maailman puutavaratarpeen

Maapallon metsävaroista on kolmas osa Neuvostoliitossa. Metsät peittävät lähes puolet NL:n alueista — yli 12 miljoonaa neliökilometriä, ja siitä kolme neljäsosaa on hyötymetsää. Puuainetavarat on arvioitu 80 miljardiksi kuutiometriksi, ja vuoden lisäkasvu on noin 800 miljoonaa kuutiometriä. Pelkästään tämä lisäkasvu riittäisi tyydyttämään koko maailman puuntarpeen.

Neuvostoliiton metsävyöhyke ulottuu Itämeren rannalta Tyynen valtameren rantaan. Pohjoisessa se muuttuu tundraksi ja etelässä metsäaroksi.

Euroopan puolen pohjoisosien ja Siperian havumetsissä eri taigassa on satojen tuhansien kilometrien alueella lehtikuusia, mäntyjä, kuusia, jalokuusia ja seetrejä. Euroopan puolen eteläosissa ja kaukoidässä ovat yleisimpiä tammet, vaahterat, pyökit, lehmukset ja saarnit.

Etelän valtavilla aroilla metsät säilyvät jokien varsilla. Aroilla ja aavikoilla on saksaulmetsiä. Keski-Aasiassa on runsaasti katajaa ja Tjan-shanim vuoristossa kuusia sekä maailman ainoat saksanpähkinämetsiköt.

Metsällä on suuri kansantaloudellinen merkitys. Neuvostoliitto on ensimmäisellä sijalla metsänhakkuissa. Vuonna 1967 hakattiin n. 400 milj. kuutiometriä puuta, mitä viedään runsaasti myös ulomaille.

PÄIVÄN PAKINA

HYVIN OVAT PULLAT UUNISSA

Näitä rivejä naputeltaessa on perjantaipäivä. Onneksi ei ole kolmastoista.

Elämme siis aikaa jolloin meille canadalaisille tarjoillaan sanomalehtien, television ja radion välityksellä "liberalismia" niin paljon että sitä pursuaa ulos jo sokä silmistä.

Mutta sydämen kyllyydestä on puhuttava, kuten koiranki sanotaan näkevän unta luustaan.

Kuten tiedetään ja tunnetaan, me canadalaiset elämme hyvinvointivaltiossa ja siinäkin erikoista "hyvää aikaa". Ei ole työttömiäkään työttömiä, ei nälkäänähatta. Puutteessa ja köyhyydessä eläviä canadalaisia, kehnosti palkattuja työläisiä, yhteisesti huolloista eläviä pikkufarmareita ja nälkätaistelua harrastavia eläkeläisiä, ei ole täyttä kolmannesta kansastamme.

Kaiken tämän johdosta lankeaa itsestään kuin laasreetin suurus, että liberaalien johtajanvaalikokouksessa kysymys huollosta vastaan.

Liberaalien johtajanvaalikokous oli sivumennen sanoen turvallinen paikka, eräiksi "establishmentiä" eli "valtakomentoa" lähenteleviä — ettemme sanoisi liehakoivia — ajatuksia sosiaalihuollon edistämistä vastaan.

Lähtien luultavasti siitä, että meillä canadalaisilla on "aivan liian hyvät sosiaaliset olot ja huollot", suurin osa niistä "vakavahenkisistä" johtajamanttelin tavoittelijoista vetosi "maan isiin" eli liberaalipuolueen kuninkaitten tekijöihin, että jos joku heistä — kuka se heistä on, se on yksi ja sama asia tältä kohdin — tulee hyväksytyksi puoluejohtajaksi ja sitä tietä pääministeriksi, he huolehtivat siitä, ettei kansalle anneta enää mitään "ilmaiseksi" kuten sanoi miljonääriksi sanottu perintöprinssi, lehtemme ilmestymispäivään, tiistaihin mennessä ilmeisesti valmiiksi johtajaksi kruunattu Pierre Trudeau.

Yhden torontolaisen päivälehden kertoman mukaan oli mr Trudeau ensimmäisenä kokouspäivänä siis torstaina, vatkannut, että "me tarvitsemme enemmän valinnallisuutta huolto-ohjelmissa" ja edelleen:

"Minun mielestäni meillä on tarpeeksi sitä ilmaiseksi tulevaa huoltoa."

Tämän lausunnon kerrotaan nostattaneen voimakkaita suosionosoituksia "työkokouksessa", mihin kuuntelijain enemmistö tuli mr. Trudeaun mukana ja lähti taas pois hänen jälkeensä.

Pitäen kokouksessa ensimmäisen puheensa mr. Trudeau sanoi: "Meidän on heitettävä vettä tähän lisääntyvään toiveitten vallankumoukseen . . . Me emme saa pelätä sitä mörköä — köyhyydentodistusta", sanoi kaikella hurmuritaidollaan mr. Trudeau.

"Meidän täytyy olla enemmän valinnallisia auttaaksemme niitä jotka asuvat taloudellisesti kannattamattomilla mailla tai kaupunkien slummiosissa", hän jatkoi, tarkoittaen tämä kaikki sitä, että sosiaalista huoltoa pitäisi varattaman vain ihmistä alentavan köyhyydentodistuksen perusteella.

Tähän kun vielä lisätään se, että esimerkiksi kansallista sairaushuoltolakia vastustava Mitchell Sharp luopui ehdokkuudesta jo ennen kokouksen alkamista voidakseen alusta pitäen antaa kannatuksensa mr Trudeaulle, niin silloin voidaan todeta, että "siinä löysi kansi vakkansa".

Mutta mr Trudeau ei ollut suinkaan ainoa sosiaalihuollon vastustaja liberaalien kokouksessa.

Maatalousministeri J. J. Greene sanoi torstaina, että jos "hallitus hyväksyy vielä joitakin uusia sosiaalihuolto-ohjelmia ilman maan vastaavanlaista taloustuotannon lisääntymistä, se ei olisi vain edesvastuuttomuutta vaan suoranaista epärehellisyyttä."

Huoltoministeri Allan MacEeachen ei halunnut olla muita huonompi ja niin hänenkin kerrotaan suositelleen "odotusta kunnes sairaushuoltolaki on astunut täydellisesti voimaan".

Ja kulkulaitosministeri Paul Hellyer, jota mainostetaan erikoisesti yli 6-jalkaisen fyysisen komeutensa perusteella, kuten aikaisemmin ylistettiin George Drewta sanoi puolestaan, että jos hänestä tulee pääministeri, niin hänen hallituksensa kääntää selkänsä sosiaaliselle kehitykselle ja keskittyy tuotanto-ongelmien käsittelyyn.

Selvää tietenkin on, että vaikka kaikilla halukkailla ei olekaan tilaisuutta päästä kaikkein ylemmälle portaalle, johtajan pukille, niin tällaisilla puheilla voi olla, niin kaiketi he toivovat, sellainen vaikutus, että heidät huomioidaan ministeri- ja muiden sellaisten paikkojen jaon yhteydessä aina senaatin pehmeille tuoleille nimittämistä myöten.

Mutta pankaamme merkille tämä: Johtajanvaalissa ollessaan nämä "vakavahenkiset" kokelaat puhuivat ja vetosivat "establishmentia" ja kuninkaitten tekijöitä hyvitelläkseen. Seuraavien vaalien tultua, jolloin pitää luvata yhtä hyvää ja kahta kaunista tavallisille virtasille eli valitsijoille ei sydämen syvyyksissä olevia mustia aivoituksia esitetä läheskään niin avonaisesti. — Känsäkoura.

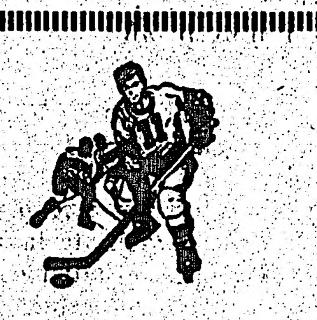

Urheilua

Nikkinen "räjäytti" Messuhallin; Meronen hävisi selvästi pistein

Helsinki. — Oulun Tarmon 23-vuotias Erik Nikkinen teki viikon lopulla Messuhallissa sen, mitä vain aniharva nyrkkeilymies osasi odottaa. Hän voitti 60-kilosten finaalissa selvästi Kari Merosen, jota jo ennen kamppailua oli ehditty pitää varmana Suomen mestarina. Tuomio tuli tosin vain 3—2 äänin, mutta Nikkisen voitto oli suorastaan vakuuttava. Hän voitti kaikki erät. Arvostelutuomarit Westerberg ja Uotila ilmeisesti olivat täpötäydessä Messuhallissa ainoat, jotka näkivät Merosen voittajaksi.

Kokonaisuudessaan SM-nyrkkeilyiden finaalit tarjosivat hyvää nähtävää. TUL:n nyrkkeilijöistä mestaruuteen yltivät Paavo Ollikainen sarjassa 54 kg, Pauli Ojakangas sarjassa 57 kg ja Erkki Nikkinen sarjassa 60 kg. Sarjassa 71 kg. Yrjö Sikiö kärsi selvästi tuomaritappion. Ilmeisesti Merosen tappio oli liikaa SNL:n tuomareiden nieltäväksi. Muut mestarit: 51 kg. Arno Laukkanen TVS 63,5 kg. Pentti Taivainen VN 75 kg. Kalevi Takala, PoTa 81 kg. Kalevi Kanto, TapE ja Pekka Valtari LaA.

Illan loppuottelut aloitettiin sarjassa 51 kg.

Seuratoverukset Tampereen Voimailuseuran Aarno Laukkanen ja Lauri Pastuhov kävivät varsin värittömän ja mitäänsanomattoman ottelun. Laukkanen oli kahdessa ensi erässä selvästi parempi, mutta kolmannessa Pastuhov pääsi sentään pitämään erän tasaisena. Laukkasen 5—0 voitto oli kuitenkin selviö ja täysin ansaittu. Kolmannen palkinnon vei VN Hannu Hautakangas.

Tiaisen suksi kulki Rukan rinteillä kuninkuusmatkalla Suomen mestaruuteen

Kuusamo. — Arto Tiainen, Säämingin Kiviapajan kylästä Savonlinnan ja Kuopion kautta Mikkeliin kulkeutunut nykyinen poliisikonstaapeli, entinen metsätyömies, otti ikämiesvuosistaan huolimatta viikko sitten sunnuntaina Suomen mestaruuden Rukan rinteillä hiihdetyssä 50 km kilpailussa. Arto johti kilpailua alusta loppuun. Hänen ennakolta pahimmiksi kilpailijoikseen arvioidut Kalevi Laurila ja Hannu Taipale keskeyttivät, Mäntyranta ei lähtenyt taipaleelle lainkaan. Toiseksi sijoittui Juvan Raimo Hämäläinen ja kolmanneksi Mikkelin Tenho Himanen.

Mäkikilpailu saatiin käydä hyvissä olosuhteissa ja Kouvolan Topi Mattila osoittautui siinä varmimmaksi.

Suurpujottelun Suomen mestariksi leivottiin heikkotasoisessa kilpailussa lajin ainoa Suomen kansainvälinen edustaja Ulf Ekstam.

Järjestäjät selviytyivät suururakasta kaikella kunnialla ja olivat viattomia siihen, että kisoissa oli varsin laimea tunnelma ja ettei näköpiiriin noussut sen paremmin hiihtoladulla kuin mäessäkään yhtään uutta tulevaisuuden lupausta.

50 km:n tulokset
1 Arto Tiainen 2.51.04.
2 R. Hämäläinen 2.54.51.
3 Tenho Himanen 2.58.02.

Ison mäen SM-kilpailu
1 Topi Mattila 235,5 (104—103 m)
2 Keijo Laiho 233,5 (106—103,5 m)
3 V. Kankkonen 232,5 (104—101,5)

Suurpujottelu
1 Ulf Ekstam 42,56-39,50—82,06.
2 Juha Hänninen 43,76-40,04—83,80
3 T. Kilpeläinen 43,42-40,95—84,37.

Nancy voitti toistamiseen World Cupin

South Lake Tahoe, Kalif. — Vaikka häntä ei tuurannutkaan Heavenly Valleyn hiihdoissa, niin canadalainen Nancy Greene, Rosslandista, B. C., voitti kuitenkin toisen peräkkäisen kerran World Cup-palkinnon kuten menetteli olympialaisista kolme kultamitalia voittanut ranskalainen Claude Killy miesten kohdalta.

Nancy Greene sai nyt World Cup-kilpailun mönimutkaisen pistelaskutavan perusteella 191 pistettä ja toiseksi tullut ranskatar Isabelle Mir 153 pistettä ja kolmanneksi tullut ranskatar Florence Sturer 128 pistettä.

Killy sai miesten sarjassa 200 pistettä. Sveitsiläinen Dumen Giovanoli tuli toiseksi 191 pisteen tuloksella

Torstaina suoritetussa kilpailussa Nancy jäi suurpujottelussa viidenneksi ja lähin kilpailijansa miss Mir kolmanneksi. Sunnuntaisessa, viimeisessä pujottelukilpailussa Nancy Greene tuli toiseksi ajalla 1.48.84. Voittajaksi selviytyi itävaltalaistytön Gertrud Galblin aika oli 1.48.31.

Miss Greene on tiedoittanut että tähän loppui hänen amatööriurheilu hiihtonsa. Hän menee nyt Notre Dame yliopistoon tutkintojaan suorittamaan ja sen jälkeen Nancy Greene sanoo harkitsevansa saamiaan ja todennäköisesti vielä tulevia kaupallisia ehdotuksia.

Kesäloma Suomessa

FINNAIR on auttamassa monia amerikan suomalaisia pääsemään erittäin edullisesti tänä kesänä käymään lomalla Suomessa.

Ensimmäistä kertaa FINNAIR järjestää taloudellisia ryhmämatkoja parhaaseen kesäaikaan — tapaamaan tuttavianne ja ystäviänne Suomen kesässä!

Olette tervetulleet Teille kuusi eri lähtöä New Yorkista, meno-paluun nykyaikaisilla suihkukoneilla, Atlantin ylitys tapahtuu PANAM koneilla Frankfurttiin, mistä FINNAIR Super-Caravelle lennättää Teidät Helsinkiin. Hintaan sisältyy edestakainen suihkukonekuljetus New York-Helsinki-New York, 20 yön hotellimajoitus hyvässä kesähotellissa, kuljetus Helsingin lentoasemalta hotelliin ja takaisin sekä kiertoajelu Helsingissä.

Kaikki tämä hämmästyttävän edulliseen hintaan US$399.

Lähdöt ovat May 31, June 7, June 9, June 18, July 19.

Lähdöt June 9 ja 18 + $50.00.

Matka kestää kolme viikkoa ja ryhmän tulee matkustaa yhdessä meno ja paluumatkan. Teidän ei tarvitse olla minkään kerhon tai yhdistyksen jäsen voidaksenne osallistua matkaan.

Matkatoimistot Leeman Travel, New York ja Hanslin Travel, Fitchburg hoitavat paikkavarauksenne ja pyynnöstä lähettävät matkoista esitteen. Lisätietoja saatte myöskin FINNAIR New Yorkista.

Toteuttakaa toivelomanne tänä kesänä Suomessa ja käyttäkää näitä edullisia matkoja hyväksenne.

FINNAIR toivottaa omasta puolestaan Teille hauskaa kesää. Ja muistakaa kesällä 1969 FINNAIR lentää itse New Yorkiin!

Syvästi surren ja kaivaten ilmoitan, että rakas mieheni

Arne Fredrik Hautanen

kuoli Vancouver General-sairaalassa maaliskuun 2 pnä 1968, sairastettuaan useita kuukausia syöpätautia. Hän oli syntynyt Suomessa heinäkuun 16 pnä 1895, ja asui Kokkolassa ennen Canadaan tuloaan, tuli Canadaan British Columbiaan v. 1926 ja asui suurimman osan tästä ajasta Port Essingtonissa. Hän oli kalastajain union (UFAWU) jäsen ja harjoitti kalastusta Skeena joella.

Lähinnä suremaan jäi hänen vaimonsa Marie (Mary), 270-9th Ave. East, Prince Rupert, B.C. ja yksi sisko, mrs. Fanny Bygdan Jyväskylässä, Suomessa.

Ruumiinpoltto tapahtui Vancouverissa maaliskuun 5 pnä 1968.

Paljon kärsit, paljon kestit,
viimein levon saavutit.
Nuku rauhassa, Arne kulta,
muistosi säilyy ainiaan.

Vaimosi MARIE.

Tehkää Suomi-matkanne

BALTIC STEAMSHIP LINES'in

matkustajalaivalla

"ALEXANDR PUSHKIN"

Montrealista Helsinkiin ilman mitään vaihtoja.

Kulkuvuorot Montrealista:

HUHTIKUUN	29
TOUKOKUUN	15
KESÄKUUN	29
ELOKUUN	15
SYYSKUUN	16
LOKAKUUN	17

Kulkuvuorot Helsingistä:

TOUKOKUUN	15
KESÄKUUN	15
HEINÄKUUN	14
ELOKUUN	31
LOKAKUUN	2

Kaikilla matkoilla laiva poikkeaa Helsingissä. Siis matkalla ei mitään vaihtoja, vaan samassa laivassa matkan päämäärään asti.

Halvin turistiluokan "Intermediate"-kauden lipun hinta Montrealista Helsinkiin $314.00.

Tehkää paikkatilauksenne osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

P.O. BOX 69, SUDBURY, ONT.

Ake Nummen juhlapuhe Finlandia kuoron konsertissa maaliskuun 31 pnä

Arvoisat kansalaiset, sekä Finlandia kuoron laulajat ja soittajat.

Minä kiitän Finlandia-kuorolaisia siitä, että he ovat uskoneet minulle tämän kunniatehtävän, puhua Teille jotka olette tulleet tähän konserttiin kuulemaan Finlandia kuoron esittämää elävää musiikkia. Minä kiitän Finlandia kuoroa, joka on johtavin elin osastomme kulttuuritoimissa ja joka on järjestänyt meille tämän nautintorikkaan tilaisuuden.

Valmistaa tällainen konsertti ei ole pikku asia. Siinä on monen illan harjoitukset ja se vaatii laulajilta suurta uhrautuvaisuutta ja intoa, käydä viikosta viikkoon, kuukaudesta kuukauteen harjoituksissa. Minä myöskin kiitän heidän johtajiansa, Paul Hietalaa ja Aino Heikkistä, jotka väsymättä antavat kalliisti hankkimansa opetuksen, lahjansa ja kykynsä kuoromme ohjaukseen. Se on suurta ja uhrautuvaa työtä jota kuoromme ja heidän johtajansa tekevät kansallisen kulttuurimme vainiolla. Ja uskon, että tämä arvoisa musiikin, laulun ja soiton ihailijain joukko, joka on saapunut tänne, yhtyy minuun kiittäessäni Finlandia-kuoroa ja myöskin meidän soittoyhtyettämme, joka aina, kun musiikkia tarvitaan, on avulias antamaan suuresti pidettyä, kykyä ja harjoitusta vaativaa apuansa, ohjelma sekä konserttitilaisuuksissa.

Minä uskon, että juuri musiikki laulu ja soitto, ovat ensimmäisiä jotka ovat alkaneet kansallisen kulttuurin.

Musiikin ihmeellisestä tenhosta ja tajasta, on meillä tarumaisia kertomuksia, eri kansoista ja heidän elämästään. Meillä suomalaisilla on' muun muassa Kalevala, jossa kerrotaan kuinka vanha Väinämöinen lauloi ja soitti ja laulun voimalla suoritti ihmeellisiä tekoja.

Myöskin meille on kerrottu, kuinka israelilaiset sotiessaan egyptiläisiä vastaan, pasuunain soitolla särkivät Jerikon muurit ja linnoitukset, jotka oli rakennettu kaupungin ympäri suojelusmuuriksi.

Niin kertovat vanhat tarut ja legendat. Suomen routavuosien aikana meidän suuren kunnioituksen ja koko maailmassa yhdeksi huomatuimmaksi säveltäjäksi tunnustettu Jean Sibelius Finlandiassa loihtii esiin Suomen kansallistunteen — aikana, jolloin keisarin nimissä hallitseva Venäjän hallitus aikoi venäläistyttää Suomen sen kielen ja kulttuurin, koko elämän ja vapauden, vaan kansan keskuudessa syntyi niin voimakas vastarintaliike, Suomen kenraalikuvernööriksi nimitetty Nikolai Bobrikov, joka mielivaltaisesti johti venäläistyttämistä, likvidoitiin. Yleinen mielipide koko Euroopassa oli Suomen puolella ja niin oli luovuttava kokonaan Suomen venäläistyttämisestä.

Se oli voiman näyte sortovaltaa vastaan. Voimatekijät ovat edelleenkin ne tekijät jotka monesti määräävät kansojen kohtaloista.

Musiikin tenhoa ja taikaa voidaan käyttää yhteiskunnassa erinäisten tarkoitusperien saavuttamiseksi. Kirkot ovat edullisesti käyttäneet musiikkia hyväkseen vuosisatoja. Se on kirkkojen kaunis viehättävä musiikki joka vetää terveen, rikoksista vapaan nuorison kirkkoon, eikä synnin tunto. — Reippaat marssin sävelet ovat myös innoittaneet väsyneet sotilasjoukot uhmamielin käymään vastaan tuntematonta kohtaloaan. Eiköhän se ollut musiikki joka innoitti suomalaisiakin 30 vuotisessa sodassa ruotsalaisten joukossa taistelemaan saksalaisia vastaan. Ei oman kotimaansa turvaamiseksi, vaan Ruotsin ryöstösodassa Ruotsille valtaa ja rikkautta hankkiessa. Suomessa ei sen 700 vuoden aikana, jolloinka Suomi oli Ruotsin vallan alla ilolaulut raikuneet, kun aina parhaat miehet jo viidentoista vuoden vanhoista pojista alkaen vietiin sotarintamille. Viljat aitoista ja hevoset talleista. Kotiin jäi vain sairaat, vanhukset ja lapset.

Suomalaisia ei pidetty edes koiran arvoisina. Ja kaiken tämän kunniaksi laulettiin ja vieläkin lauletaan Porilaisten marssia, kuinka Lytsenin ja Narvan tantereilla verta vuoti ja voi vihollisen hurmehella peittää maan. — Ateenalaisten laulussa lauletaan, "nuorukaiselle kuolla kuuluu". Eikö ole kauheaa, että musiikki, laulut ja soitto pannaan ihannoimaan kuolemaa ja suurimpia rikoksia mitä voi olla. Se on sotaa ja murhaamista.

Tällaisissa juhlatilaisuuksissa ei pitäisi puhua ikäviä asioita, vaan tämä ei ole politiikkaa, vaan surullista historiaa Suomen kansan kohtalosta, josta mielellään halutaan vaieta.

Myöskin liikemaailma on ottanut musiikin palvelukseensa. Kun käännämme TV:n jossa ilmoitetaan, että se tai tämä hieno sinfonia tai ooppera on esiintymässä, niin eikö hetken kuluttua tulekin kuinka paljon parempaa tämä saippua, hammastahna, tupakka tai "piiri" on ja kuinka paljon säästätte rahaa ostamalla sitä tai tätä ja mitä enemmän ostatte sitä enempi säästätte.

Vaan miksi puhua näistä elämän nurjista puolista. Nyt on kevät ja kesä lähestymässä. Kesällä meillä taas on ne kuuluisiksi tulleet suurjuhlamme Sudburyssa ja meidän Finlandia kuoromme jo valmistaa suurjuhla ohjelmaa. Siis kaikki joilla on halua ja kykyjä musikaaliseen kulttuuriin, yhtykää nyt jo kuoroon tai soittoyhtyeeseen. Toimikaamme niin että seuraaviin suurjuhliin Torontosta mennään yhtenäisenä suurena joukkona.

Toivokaamme ja toimikaamme niin, että kerran vielä koittaisi päivä, jolloinka suomalaiset ei vain Torontossa, vaan missä hyvänsä ovatkin, viettäisivät yhteisiä suurjuhliaan, jossa ei tunnettaisi riitaa, kateutta eikä vihaa, vaan pyrkimys rauhaan ja onnelliseen elämään. Silloin kun tämä päivä valkenee silloin varmaan kajahtaa "riemun suuri soitto", kuten lauletaan karjalaisten laulussa.

Sault Ste. Marien kuulumisia

Sault Ste. Marie. — Pitääpä pistää vähän taas tämän kulmakunnan touhuista paperille, joskaan ne ei ole mitään noin järkyttäviä. Mitä, kun juuri tuolta naapuri-valloista uutisten ilmoittaja julistaa, että siellä on taas tehty mieliä järkyttävä murha, syystä siitä, että tuo neekerien johtaja oli pidetty, ei ainoastaan neekerien mutta kaikkien oikeamielisten valkoistenkin taholta. Etevä, rauhaarakastava heimonsa johtaja, niin hänet piti noiden gängsterien raivata pois, samoin kuin presidentti Kennedynkin.

* * *

No niin, minullahan oli tarkoitus jutella noista omista osastomme touhuista. Viime kokouksessa keskusteltiin rauhanpuolustuksen mahdollisuuksista ja yleinen mielipide oli myönteinen ja kannatti, että lahjoitetaan tuon tämänpäivän tärkeimmän asian hyväksi rahallista avustusta sikäli mitä varamme myöten antavat. Allekirjoittanut sai tehtäväkseen lähettää järjestömme päämajaan summan mikä tuohon tarkoitukseen osastoltamme liikeni. Ja toivottavasti tuokin summa tulee auttamaan meidän kaikkien rauhaarakastavien yhteistä asiaa.

Koska tämän kuun 15 päivä alkaa lehtiemme levitysryntäys niin keskusteltiin ja suunniteltiin menettelymuotoja että miten saadaan osuutemme täytettyä. Mitään suuria toiveita ei kuulunut olevan, aika sitten näyttää, onnistummeko. Kansalainen ja kansalaiset, kukapa sitten lienetkin, (käänny asiamiestemme puoleen lehtiasioissasi, he mielihyvällä järjestävät niin, että alat saamaan luotettavan sanomalehden kotiisi, jonka välityksellä voit seurata maailman tämänpäiväisiä tapahtumia, todellisuuden valossa.

Sitten meillä oli käsittelyn alaisena tuon meidän kesänviettopaikan myyminen, koska se useampana kesänä on osoittautunut meille tarpeettomaksi, ja niin päätettiin se panna myyntiin tänä keväänä. Valittiin kaksi henkilöä valvomaan asiaa

Ja vielä sitä bingoakin pelataan. Ensimmäinen peli-ilta on tk. 11 pnä kello 7.30 illalla. Siellä taasen tavataan. Tervetuloa suurin joukoin Steelton haalille.

Piirsi S-nen.

Puolan tapahtumien tausta

Puolan yhtyneen työväenpuolueen ensimmäinen sihteeri Wladislaw Gomulka puhui maalisk. 19 pnä Varsovan puolueaktiiville pitämässään puheessa käsitellen siinä myös viimeaikaisia ylioppilasmellakoita. Seuraavassa otteita tästä puheesta.

Ylioppilaiden laittomat kokukset ja katumielenosoitukset ovat herättäneet kysymyksen: miksi ylioppilaat esiintyvät valtion viranomaisia vastaan? Ylioppilaiden mielenosoitusten aiheuttamaa sekaannusta hyväkseen käyttäen lähti miltei samanaikaisesti kaduille myös huliganiaineksia.

Kansalaispiirit ovat kaikesta tästä syvästi järkyttyneitä. Erityisen tarmokkaasti ovat työläiset esiintyneet yleisen järjestyksen rikkojia ja ylioppilaiden laittoman toiminnan järjestäjiä vastaan. Yli koko maan on järjestetty joukkokokouksia. Niissä on esitetty vaatimuksia, että kansalle on näytettävä, ketkä ovat todellisia syyllisiä tähän tilanteeseen. On vaadittu syyllisten rankaisemista. Valtiovallalle ja myös puolue-elimille on tehty kriittisiä huomautuksia suvaitsevaisesta suhtautumisesta sosialisminvastaiseen ja taantumukselliseen toiminnan sekä suopeamielisyyden järjestelmämme vihollista kohtaan.

Miten nämä tapahtumat alkoivat? Käytän tosiasioita ja asiakirjoja. Päätöslauselmassa, joka hyväksyttiin Puolan kirjailijain liiton Varsovan osaston kokouksessa sanottiin mm:

Puolan kirjailijat, kokoontuneina helmikuun 29 pnä 1968 ylimääräiseen yleiskokoukseen . . . toteavat kuohuksissaan sen johdosta että Mickiewiczin Dziady (Vainajain juhla) näytelmän esitysten jatkaminen Narodovy teatterissa on kielletty, että kulttuuritoimintaa ja luovaa taiteellista työtä johtavien viranomaisten asioihin puuttuminen on jo pitkän aikaa lisääntynyt ja tehostunut. — Asioihin puuttuminen ei ole koskenut ainoastaan kirjallisten tuotteiden sisältöä vaan myös niiden levitystä ja vastanottoa yleisen mielipiteen taholta.

Tällainen asiantila uhkaa kansallista kulttuuria, jarruttaa sen kehitystä, riistää siltä autenttisen luonteen ja tuomitsee sen vähitellen hedelmättömyyteen. Dziadya koskeva kielto on tästä erityisen selvä esimerkki

Päätöslauselman lopussa vaaditaan Dziadyn esitysten uudelleen aloittamista. Tässä päätöslauselmassa esitetyn kannan mukaan siis selväksi esimerkiksi kaikista niistä "kuolemansynneistä", jotka muka jo vuosikausia ovat painaneet puolueen ja valtion viranomaisten omaatuntoa kulttuuritoiminnan johtamisessa, on muodostunut Dziadyn esitysten kieltäminen. On näin ollen tarpeen julkisesti katua tätä "kuolemansyntiä", antaa selitys tästä "kansallisen kulttuurin kehityksen väkivaltaista jarruttamista" osoittavasta "erityisen räikeästä esimerkistä".

Tarkastelkaamme totuutta. Sodan jälkeen ilmestyneiden Mickiewiczin teosten yhteinen painos on ollut n. 9 miljoonaa kappaletta. Viime vuonna ilmestyi Dziadyn kolmas osa 150,000 kappaleen painoksena ja tänä vuonna on suunniteltu julkaistavaksi neljä Mickiewiczin teosta yhteensä 400,000 kappaleen painoksena. Vuodesta 1955 lähtien puolalaiset ovat saaneet nähdä Mickiewiczin Dziadysta 17 esitystä, mm. erinomaiset radio- ja televisiosovitukset. Parhaiden näytelmien esitysmäärä on ollut ennätyksellinen. Puolalaisen taatterin 200-vuotispäiväksi 1965 maan kuusi teatteria valmisti Dziadyn ensi-illan. Vuoden 1966 alussa Varsovassa oli useita muiden kaupunkien teattereiden Dziady-esityksiä.

Miksi Dejmekin Dziady-ohjaus poistettiin Narodovy teatterista? Miksi sen esitys niin monena muuna sovituksena on sujunut esteettömästi ja vain Dejmekin ohjaus on herättänyt vastaväitteitä? Tämä ala on minulle vieras. En tiedä, onko ohjaajalla oikeus sisällyttää teatteriesitykseen omistus, jonka tekijä on antanut teokselleen, en tiedä, voiko ohjaaja pakottaa näyttelijät kääntymään lavalta suoraan yleisön puoleen vastoin tekijän selviä ohjeita, enkä myöskään tiedä, onko jollakin oikeus sijoittaa näytelmään dramaattisia korostuksia, joita ei lainkaan ole tekijän teoksessa. Kaikkea tätä kuitenkin tapahtui Dejmekin ohjaamassa Dziadyssa. Kiistelkööt siitä asiantuntijat, mutta vaikka joku auktoriteetti sanoisikin, että Dejmek katsoi tehdä nämä muutokset Mickiewiczin Dziadyyn, niin kulttuuritoimintaa johtavat viranomaiset eivät olisi voineet sulkea silmiään siitä, mitä tapahtui Dejmekin ohjaaman Dziadyn esityksessä. Näistä näytännöistä tuli ponnahduslauta poliittisille mielenosoituksille, joilla on neuvostovastainen tausta.

Kun Mickiewiczin runoutta, joka syntyi isänmaallisen nuorison taistelusta tsaristista sortoa vastaan, yritetään käyttää kansan Puolan parjaamiseen, on se poliittista huijausta, jolla vääristellään Mickiewiczin taiteen demokraattista ja edistyksellistä sisältöä. Mickiewicz ei ollut taantumuksen lippu eikä hänestä sellaista tule. Hänen aikakaudestaan meidät erottaa lähes puolitoista vuosisataa ja sen lisäksi vielä Lokakuun suuri vallankumous, joka kukisti tsaarin sorron ja palautti Puolalle riippumattomuuden. Meidät erottaa siitä fasismia vastaan käyty suuri isänmaallinen sota, jonka aikana jo yksin meidän maaperällämme ja meidän vapautemme ja riipumattomuutemme puolesta antoi henkensä lähes 600,000 neuvostosoturia. Ja jos meidän aikanamme Mickiewiczin henki saisi yhtä suuren ilmaisijan,

(Jatkuu sivulla 4)

Mielenkiintoinen ja opettava teos näyttämötaiteen harrastajille!

K. S. Stanislavski:

Elämäni näyttämötaiteen palveluksessa

447 SIVUA

HINTA NID. $2.60

K. S. Stanislavskia (1863—1938), Moskovan Taiteellisen Teatterin luojaa, pidetään yhtenä länsimaisen näyttelijän- ja ohjaajantaiteen suurimmista uudistajista ja hänen muistelmateostaan kutsutaan länsimaissa "teatterin raamatuksi".

Stanislavski pyhitti koko elämänsä teatteritaiteelle ja näyttelijöille, hänen muistelmansa sisältävät värikkäitä kuvia vuosisadan alun teatterielämästä, syvällistä taiteen filosofiaa ja nerokkaan näkemyksen leimaamaa käytännön ammattitietoa.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing COMPANY LIMITED

P. O. Box 69, Sudbury, Ont.

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
Puhelin HU. 5-2918
Olemme muuttaneet:
1695 Bayview Avenue
(Lähellä Eglintonia.)
TORONTO, ONT.

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää y.m. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat: maanantai — torstai 8—6; perjantaisin 8—8 ja lauantaisin 8—5.

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Port Arthur Ontario

Rakentajat!
Meiltä saatte kaikenlaisia rakennustarpeita.
THUNDER BAY LUMBER CO.
(FORT WILLIAM) LTD.
HENKILÖKUNNAN OMISTAMA
HENKILÖKUNNAN JOHTAMA
"Kuuluisa palvelustaan"
Puhelin 623-7469
516 Simpson St. Fort William

VAPAUTUKAA EPÄMUKAVUUKSISTANNE
Mitä kauemman odotatte, sitä enemmän kärsitte: Niille jotka todella haluavat helpoitusta saada paremman tunteen nopeasti, äkkiä, pikaisesti

DIANA TIPPOJA
Miljoonat ja miljoonat ihmiset tuntevat ne. DIANA TIPAT antavat huojennusta vaivaavasta, itsepintaisesta kylmettyneisyydestä johtuvasta yskästä, pää- ja rintakylmettymästä, kuumeellisuudesta, nivelien pakotuksesta, kurkun kipeydestä, äänenkäheydestä, ilkeästä nuhasta, nenän juoksusta, katarista, keuhkoputki-astmasta, nenän tukkeutumisesta. Antavat helpomman ja vapaamman hengityksen. Mikään, ehdottomasti mikään ei vaikuta DIANA TIPPOJEN lailla nopeasti toimien, tehokkaasti tuloksia tuottaen ja nopeasti huojennusta antaen. HINTA $2.00

ROXODIUM
ROXODIUM, läpitunkeutuvaa nestettä hierontaan nopean huojennuksen saamiseksi nivelreumasta, reumaattisesta- ja lihaskivusta, selkäpoltteesta, lonkkahermostosärystä, ranteiden kivusta. Kangistuneiden sorminivelten kivusta, säärien, nilkkojen, polvien kivusta. Auttaa rintakylmyydessä, pään ja korvien ympäristön kivussa ja niskan jäykkyydessä. Solmumaisten laajentuneiden säärisuonien kivussa, ajettumassa, kehon ruhjevammojen, naarmujen ja nyrjähdysten kivussa. Myös pää- ja ihosyyhyssä, ihottumassa, ärsytyksessä, paiseissa ja näppylöissä vartalossa tai kasvoissa. HINTA $2.00

RUSCI REMEDY
RUSCI REMEDYA niille johka kärsivät kiusallisesta vatsahäiriöstä, huojennuksen saamiseksi kiusaavasta vatsakaasusta, ruoansulatushäiriöistä, vatsakivuista, happamanlaisista röyhkäyksistä, sydänkivusta, pullistavasta liikatäyttymisen tunteesta, rinnanalaisesta polttavasta pullistuspaineesta, maksan toiminnallisesta pahoinvointihäiriöstä, vatsan kovuudesta johtuvasta päänsärystä ja epämiellyttävästä mausta suussa. RUSCI REMEDY parantaa ruokahalua ja auttaa sitten ruoan sulatusta ja edistää sapen toimintaa. Rajoittaa kaasukipuja kyljistä, vatsasta ja suolistossa. HINTA $3.00

Pyytäkää näitä lääkkeitä rohdoskaupastanne.
LUSCOE PRODUCTS LIMITED
559 BATHURST STREET TORONTO 4, CANADA

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma Street Port Arthur, Ontario

Tilatkaa uusi, loistelias ja ajankohtainen julkaisu kauttamme.

NYT UUSI LOISTELIAS TASKU-KUVA-LEHTI
M&M MAAILMA JA ME

MAAILMA JA ME on värikkään loistelias uudenlyyppinen kuvalukemisto. Kirjan kokoisena ja kiiltokantisena se on mukava sujauttaa taskuun ja ottaa taas esiin missä vain. Vaihteleva sisältö, n. 150 sivua tekstiä ja kuvia, jokaiselle jotakin.
Poimintoja sisällöstä: Marsalkka Rokossovskin ja Pauluksen adjutantin muistelmia Stalingradin taistelusta ● Kreikka tänään ● Riittääkö ruoka? ● Lääkärin sana neuroosista ● Kremlin aarteet ● Munavarkaissa meren pohjalla ● Onko ennätysten raja lähellä? ● Jääkiekon nappulaliiga ● Tilastollinen ylioppilas ● Krokodiilin hymyä ja paljon muuta mielenkiintoista ja hauskaa.

Irtonumeroita saatavana kustannusliikkeemme kirjakaupoista Sudburysta ja Port Arthurista
Irtonumerot 60c
Postitse lähetettynä 70c

M&M TILAUSKUPONKI
MAAILMA JA ME
Hämeentie 60 A 18, Helsinki 55, puh. 77 36 90 & 64125
Tilaajan nimi
Lähiosoite
Postitoimipaikka
Tilaushinta Canadaan tilattuna: 1 vk $5.75

Tilatkaa osoitteella: VAPAUS PUBLISHING COMPANY LTD 100 Elm Street W., Sudbury, Ont.

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

KEITH REALTOR
PHOTO MLS LISTINGS

Bungalow-viikko Willowdalessa

$25,000 Pohjois-Willowdalessa, 6 huonetta sekä viimeistelty pohjakerros, rakennus vain 4 vuotta vanha, kahdessa huoneessa koko lattian peittävä matto, sekä muita ylellisyyksiä.

6 huonetta sekä pohjakerros, käsiraha $5,000. päällystetty ajotie ja autotalli, lähellä maanalaista ja kouluja.

$26,700 Bayview-Finch, 5 huonetta ja pohjakerros, tiilibungalow, 160 jalkaa syvä tontti, pian vapautuva.

$26,900 7 huonetta sekä 2 huonetta pohjakerroksessa, suuri tontti 100x 175, kaunis aidattu puutarha, patio ja autotalli.

— — —

24 huoneiston kerrostalo Yonge-Eglinton alueella, hinta vain $280,000. Hyvä sijoituskohde. Asunnoissa liedet ja jääkaapit. Talossa uusi lämmityslaite ja rakennus hyvässä kunnossa.

Triplex luoteis-Torontossa, asunnoissa 2 makuuhuonetta kussakin, heti vapaa.

LAURI KANGAS, B.A.
Puh. 487-3333 Kotiin 225-1751
Toronto, Ont.
(EI 4—16)

HALUTAAN OSTAA

KÄYTETTY MATKA-ARKKU HALvalla. Lähemmin: Vapauden kirjakauppa, puh. 674-4264.

KAUNIITA KUKKIA KUKKAKIMPPUJA KUKKALAITTEITA
Poiketkaa hakemassa kukkakalenterinne
LOUGHEED FLOWER SERVICE
Puhelin 673-9595
22 Durham St. N.
60 Eyre St., Sprucen kulmassa
SUDBURY

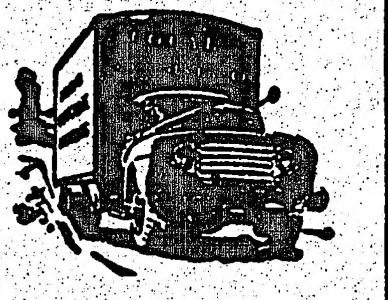

Delongchamp CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. 675-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN RAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — MUUTETAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

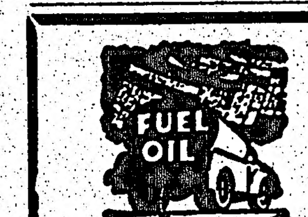

POLTTOÖLJYÄ
Voitte ostaa lämmitysöljynne vähittäismaksulla. Automaattinen öljypalvelumme takaa että öljysäiliössänne on aina öljyä.
NYT VAPAA POLTTIMOIDEN HUOLTO
Lämmityslaitteiden edustajat ja ylöspanijat
DAVEY FUELS SUDBURY LIMITED
Puhelin 675-5647
54 ELM ST. W. SUDBURY

Jackson & Barnard
HAUTAUSTOIMISTO
Palvellut Sudburyn yhdyskuntaa yli neljäkymmentä vuotta edistyneellä tavalla, jonka vuoksi voimme tarjota hienoimmat mukavuudet: kappelin, joka on kuin kirkko, urkurin ja kykenevän henkilökunnan ilman lisämaksua.
VAPAATA PARKKEERAUSTILAA TONTILLAMME
233 Larch St. Sudbury

TALON MYYNTI-, OSTO- JA VAKUUTUSASIOISSA käyttäkää:
LAINE AGENCIES
VAKUUTUS- JA KIINTEISTÖTOIMISTO
Canadan suurin suomalainen kiinteistöjen välittäjä
PENTTI PENTTILA Kotiin 675-2941
OLIVER R. LAINE Kotiin 674-4167
Konttori 675-6427
125 DURHAM ST. S. SUDBURY, ONTARIO

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori 674-4914
kotiin 673-0705
85 ELM STREET EAST SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Ompelijatar halutaan
Ompelijatar jolla on kokemusta miesten vaatteiden korjauksessa. Palkkaetuihin kuuluu sairaala- ja eläkevakuutukset. Hyvä palkka ammattitaitoiselle henkilölle. Lähemmin:
PAQUETTE'S MIESTEN PUKIMO
84 DURHAM ST. SOUTH
PUHELIN 675-6641
SUDBURY
9.11.

Hienoja
LAATUHUONEKALUJA SÄHKÖLAITTEITA ja TELEVISIOITA
Kohtuuhinnalla
VALITTU VALIKOIMA
Espanola Furniture LIMITED
KARL A. NIEMI, omist.
Puh. 869-2321
175 Station St. Espanola, Ont.

KAIKENLAISTA PUUTAVARAA ja RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA
kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER & Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Lasten suomikoulu Finnish haalilla torstaisin klo 5.30—7 illalla.

Sävel-kuoron harjoituksia ei pidetä tällä viikolla kilpanäytelmien harjoitusten vuoksi.

Invaliidit-näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla tiistaina kello 6 ip. ja keskiviikkona kello 8 ip.

Perintö-näytelmän harjoitukset Finnish-haalilla tiistaina klo 7.30 ja keskiviikkona klo 6 illalla.

Wanupin Visan kokous pidetään Velma ja Allan Kavenin kodissa huhtikuun 15. alkaen kello 7.30 illalla. Joukolla kokoukseen, please!

Wanupin osaston kokous pidetään Wanupin haalilla 22. huhtikuuta alkaen kello 7.30 illalla. Kaikkien läsnäolo välttämätön. Uudet jäsenet tervetulleita.

Työn Puiston mainio sauna on avoinna keskiviikkoisin lauantaisin ja sunnuntaisin kello 1—11 ip.

Simaa, hyvä soitto ja paljon palkintoja "markkinatansseissa"

Kevätkarnevaalit — eli hyvässä huudossa olevat vuotuiset "markkinatanssit" — lähestyvät nopeasti ja samalla saadaan jatkuvasti lisää miesten ja naisten hyviä käsitöitä sekä muita lahjoituksia ovi palkintoina jaettavaksi.

Markkinatansseja valmistavan komitean viimeviikkoisessa kokouksessa tiedoitti lahjoitusten rekisteeraaja Senja Suksi, että tähän mennessä on jo saatu 30 hyvää ja arvokasta lahjoitusta ovipalkinnoksi. Kokoukselle esitettyjen raporttien mukaan otaksutaan että tänäkin vuonna saadaan yli 60 ovipalkintoa.

Kuten edellisenkin vuonna "markkinatanssejen", jotka pidetään aivan vapun aattona, eli huhtik. 27 pnä, valmistetaan suomalaista simaa niin aikuisten kuin lastenkin nautittavaksi. Tanssisoitosta vastaa Hako-Ojan poikien tunnettu ja tunnustettu tanssiyhtye. — Makkaratikun veistäjä.

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia - Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ "A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti- ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Maki Ave. Sudbury

HYVÄ KIUAS-SAUNA TYÖN PUISTOSSA
Auki keskiv., lauant. ja sunnunt. kello 1 ip.—11 illalla
1742 PARIS ST. SUDBURY

Siion Seurakunta
33 Lorne St. S. Sudbury
KOKOUKSET
Torstai, 7.30 Raamattutunti
Sunnunt. 10 Pyhäkoulu
10 Aamukokous
7 Herätyskokous
Radiolähetys joka sunnuntaiaamu klo. 8.30, radioasema CHNO—900.
TERVETULOA!

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. - Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Putkitus- ja lämmitys-EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannusarviot vapaasti!
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN 674-0797
184 Elgin St. S., Sudbury

Onnistunut näytelmä- ja tanssitilaisuus Wanupin haalilla

V- ja U-seura Visan järjestämä näytelmä ja tanssitilaisuus Wanupin haalilla viime lauantai-iltana onnistui erinomaisesti. Yleisöä oli kerääntynyt kohtalaisesti kello kahdeksaan mennessä, jolloin alkoi yksinäytöksinen näytelmä, "Vastamyrkky," esitys. Näytelmän on ohjannut Margit Romo ja tullaan se esittämään pääsiäisenä Torontossa vietettävillä näytelmäjuhlilla. Näyttelijät ovat nuoria, melkein kaikki ensikertaa näyttämöllä, mutta näin sivullisena kuitenkin haluan vihjaista kilpatovereille, että TÄÄLTÄ TULLAAN.

Näytelmän päätyttyä tanssittiin ja soitosta huolehtivat "maailman parhaat soittoniekat" jonka järjestämisestä oli huolehtinut Maria Kirkwood ja "puhesolisteina" olivat Harold Huhtanen, Karl Palomäki ja Bill Mäntylä.

Kello 11 nostettiin rullatikettien ovipalkinnot.

Voittajat ovat 1. Viljo Romo, 2 Toivo Palonen, 3 Shirley Benson, 210 Cosburn Ave Apt. 303 Toronto 6 Ont. Tämän palkinnon voi noutaa Vapauden konttorista osoite, 100 Elm W. Sudbury. 4 Ida Romo, 5 Jan Romo ja 6 Roy Palonen.

Visan jäsenet haluavat kiittää yleisöä ja toimihenkilöitä hyvästä kannatuksesta.

Blind River on perikadon partaalla

Toronto. — Blind River on perikadon partaalla sanottiin lainlaatijakunnalle torstaina.

Tämän Pohjois-Ontarion kuolemaisillaan olevan kauppalan tilaa selosti Stanley Farquhar (L, Algoma-Manitoulin), sanoen, että kauppalan ainoan teollisuuslaitoksen sulkeminen vuonna 1969 olisi Blind Riverin tuho.

Virkailijat tiedoittivat viime helmikuussa, että McFadden Lumber Co. suljetaan ensi vuoden joulukuussa. Noin 560 työläistä menettää täällöin työpaikkansa.

Domtar Ltd:n omistaman yhtiön puhemies sanoi sulkemisen johtuvan puutuotannon ja sahalaitoksen kustannusten kohoamisesta.

Tämä teollisuuslaitos, sanoi hän, tuottaa tappioa ensi kerran tänä vuonna sen 60-vuotisen historian aikana, eikä ole mitään toivoa sen enää koskaan voittoa tuottavaksi saamisesta.

Mr. Farquhar sanoi yhtiön lausunnon tarkoittavan, että Pohjois-Ontarion erään "yhdenteollisuuden kauppalan, jolla on suuri kunnallisvelkojen ja koulumenojen taakka, annetaan asiallisesti puhuen kadota pois kartalta."

"Se on liian myöhä epämääräisille hyvityksille, lupauksille ja rauhoittaville sanoille; ainoa mistä nyt voisi olla apua on suora ja nopea toiminta ja minä toivon, että Pohjoisen jäsenet yhtyvät minuun tässä pyynnössä."

Tilatkaa Vapaus!

UUSI LOISTELIAS ja ajankohtainen JULKAISU
KERRAN KUUKAUDESSA
1 vuosikerta Canadaan $5.75
MM MAAILMA JA ME

IRTONUMEROT 60c
Postitse lähetettynä 70c
Ensimmäiset irtonumerot saatavana kahden viikon kuluttua.
TILATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

PUOLAN TAPAHTUMIEN TAUSTA

(Jatkoa sivulta 3)

se epäilemättä innoittaisi häntä luomaan kuolemattoman runoelman ja omistamaan sen niille, jotka henkensä uhraten ja Puolan maaperään vuodatetun verensä hinnalla pelastivat Puolan kansan hitleriläisten tuholta.

Tänä päivänä, kun liitto ja ystävyys Neuvostoliiton kanssa on ja pysyy Puolan turvallisuuden, riippumattomuuden ja kehityksen perustana, meidän velvollisuutemme on historiaa vääristelemättä hävittää ihmisten mielistä vanhojen ja ikiajoiksi ohielettyjen ristiiritojen jäänteet eikä suinkaan vahvistaa ja lietsoa niitä. Siihen meitä velvoittavat patriotismi ja internationalismi — nuo kaksi piirrettä, jotka kuuluvat Puolan työväenluokan parhaisiin perinteisiin.

Puhuttuaan ylioppilaiden mielenosoituksesta Gomulka sanoi mm.: Voisin siteerata loputtomiin mielenosoituspäivinä lentolehtisissä, julisteissa ym. esitettyjä tunnuslauseita. "Iske yhtynyttä työväenpuoluetta", "Aseisiin, Alas kommunismi. Karistakaamme yltämme Moskovan ies. Olemme kestäneet Ruotsin hyökkäyksen, kestämme myös neuvostohyökkäyksen. Alas Neuvostoliitto, alas Gomulkan komento."

On merkille pantavaa, ettei näissä laittomissa lehtisissä tavallisesti mainita Mickiewiczin Dziadya. Katumellakoiden alkuunpanijat ja järjestäjät eivät tässä vaiheessa enää tarvinneet Mickiewiczin Dziadya.

Maaliskuun 2 pnä yhtyneen työväenpuolueen Varsovan komitea oli kutsunut koolle pääkaupungin puolueaktiivin Puolan Kirjailijaliiton Varsovan osaston ed. mainitun ylimääräisen kokouksen johdosta. Varsovan puolueaktiivi hyväksyi kokouksessaan laajan päätöslauselman, jossa sanotaan mm.:

"Varsovan yhteiskunnallispoliittinen aktiivi esittää PYTn keskuskomitealle pyynnön, että Varsovan tuotantolaitosten edustajille suotaisiin mahdollisuus nähdä Dziady näytelmä Dejmekin ohjaamana." Suostumme tähän ehdotukseen ja olemme sopa sitä mieltä, että katsojien piiriä voidaan laajentaa muihinkin väestöryhmiin.

Osallistumisesta laittomiin mielenosoituksiin ja yhteenottoihin maaliskuun 8-15 päivän välisenä aikana koko maan alueella on pidätetty yhteensä 1,208 henkilöä, joista 367 eri korkeakoulujen oppilasta. Pidätetyistä on vapautettu 687 henkilöä, heistä 194 ylioppilasta. Tuomioistuimet ovat tuominneet tämän ajan kuluessa 50 henkilöä, heistä 20 ylioppilasta. Kriminaaliasiain hallintokollegiot rankaisivat 157 henkilöä, heistä 47 ylioppilasta. Muiden asia on lähetetty tuomioistuimiin tai kriminaaliasiain hallintokollegioihin. Järjestyksen palauttamisessa kaikkien tapahtumien yhteydessä koko maan alueella oli maaliskuun 15 päivään mennessä haavoittunut tai saanut ruumiinvammoja 43 työläisaktiiviin kuuluvaa henkilöä, 31 järjestyksenvalvojaa ja 72 miliisiä.

PYT:n tärkein tehtävä tällä hetkellä on selvittää koko kansalle, mistä nyt käydään taistelua, millaisten poliittisten tavoitteiden tähden monien korkeakoulujen toiminta on saatettu sekasortoon ja kaupunkiemme rauhallinen työ ja normaali elämä häiriintynyt.

Puola on 23 vuoden kuluessa työväenluokan puolueen johdolla voittanut takapajuisuuden, rakentanut nykyaikaisen teollisuuden ja kehittänyt maatalouttaan. Juuri se politiikka, joka tuomittiin kirjailijaliiton ylimääräisessä kokouksessa ja jota vastaan nuorisoa on yllytetty, on johtanut siihen, että tänä päivänä jokainen puolalainen lapsi päättää ainakin 8-luokkaisen koulun ja puolet varttuvasta sukupolvesta saa täydellisen keskikoulusivistyksen.

On helppo kuvitella, mikä olisi ollut Puolan kansan kohtalo, jos v. 1944 olisivat nousseet valtaan "sivistymättömien" sijasta "ylhäiset" ja "valistuneet" paanit. Se olisi ollut Puola ilman länsialueitaan, Neuvostoliitolle vihamielinen, köyhä ja takapajuinen, Saksasta ja imperialistisista suurvalloista riippuvainen Puola. Se olisi pelinappula, sillä sellaiselle Puolalle ei yleensä olisi ollut sijaa nykyajan Euroopassa.

Näihin tapahtumiin on osallistunut aktiivisesti osa juutalaista syntyperää olevaa ylioppilasnuorisoa. Monilla näiden ylioppilaiden vanhemmilla on vastuunalainen jopa korkeakin asema valtiossamme. Onko Puolassa juutalaisia nationalisteja, sionistisen ideologian kannattajia? Varmastikin on. Siitä huolimatta olisi erehdys nähdä sionismissa yhteiskuntapoliittista järjestelmää ja sosialismia uhkaava vaara Puolassa.

Se ei kuitenkaan merkitse, ettei Puolassa olisi ongelmaa, jota sanoisin itsemääräämisongelmaksi juutalaisten meidän valtiomme kansalaisten erään osan kohdalla. Viime vuoden kesäkuussa, kun Israel hyökkäsi arabivaltioita vastaan, ilmoitti tietty osa juutalaista haluavansa matkustaa Israeliin osallistuakseen sotaan arabeja vastaan. Varmaa on, että tällä osalla juutalaisista on henkiset siteet ei Puolaan vaan Israelin valtioon. He ovat epäilemättä juutalaisia nationalisteja. Me avasimme aikoinaan maamme rajat avoimiksi kaikille, jotka eivät halunneet olla valtiomme kansalaisia ja päättivät matkustaa Israeliin. Niille, jotka pitävät Israelia kotimaanaan, olemme tänäkin päivänä valmiit antamaan siirtolaispassin.

Mutta riippumatta siitä, millaisia juutalaisia syntyperää olevien Puolan kansalaisten suhteet ovat, puolueemme vastustaa päättäväisti antisemitismiä. Taistelemme sionismia vastaan, poliittisena ohjelmana ja juutalaisena nationalismina. Tällä ei ole mitään yhteistä antisemitismin kanssa. Antisemitismiä me voimme puhua vasta silloin kun joku vastustaa juutalaisia sellaisinaan. Sionismi ja antisemitismi ovat yhden ja saman nationalismin mitalin kaksi eri puolta.

Maamme kansalaisen arvioinnin ainoana kriteerinä on hänen suhtautumisensa sosialismiin sekä valtiomme ja kansamme perusetuihin. Jokainen kansalainen määrittelee kansallisuutensa oman tietoisuutensa mukaan.

Tässä heillä on samanlaiset oikeudet, pitää hän itseään puolalaisena, valkovenäläisenä tai juutalaisena, mutta samalla tavoin hän on velvollinen noudattamaan lojaalisuuden periaatetta suhteessa isänmaahansa, kansan Puolaan.

Torso ja jalat löydetty 100 mailin päästä toisistaan

Lontoo. — Lauantaina aloitettiin kiihkeä etsintä Britannian yhden julmimman murhatapauksen johdosta kun Ilfordissa, Lontoon esikaupungissa nostettiin joesta ylös matkalaukku, missä oli kaksi jalkaa.

Poliisit arvelevat jalkojen kuuluneen naiselle, jonka torso (jalaton ja päätön ruumis) löydettiin perjantaina toisesta matkalaukusta Wolverhamptonin rautatieasemalta, n. 100 mailia Lontoosta luoteeseen.

Uskottavasti intialaisen tai pakistanilaisen, kaksissakymmenissä olleen naisen torso oli ilman päätä ja jalkoja. Se oli junassa mikä lähti Lontoosta torstai-iltana. Matkalaukku annettiin rautatietyöläisten toimesta "kadonneitten tavarain" toimistoon Walverhamptonin asemalla.

Työläiset olivat löytäneet matkalaukun erään makuuvaunuosaston pöydän alta.

Wolverhamptonissa murhaa tutkivat Scotland Yardin miehet matkustivat Ilfordiin heti kun tuli tieto, että sieltä oli löydetty jalkapari.

Iäkäs mies joutui tapaturman uhriksi

Eräs auto iski maanantaina 72-vuotiaan eläkeläisen, Alfred Brunetin kumoon Elm-kadulla kun hän yritti Vapaudentalon itäpuolella mennä kadun yli eteläpuolelle. Idästäpäin tullut auto iski hänet katukäytävän puoleisella ajokaistalla kumoon, mutta ei kuitenkaan ajanut yli. Mies vietiin Lougheedin ambulansilla St. Joseph-sairaalaan mistä on tiedoitettu, että tapaturman uhri on kohtalaisessa kunnossa. Hänellä uskotaan olevan luumurtuma reidessä tai lonkassa. Asiaa tutkitaan edelleen.

Kauneimmat
MUISTOJEN KUKAT
Otto Hinkkurin
(New Liskeard, asunut sitä ennen Timminsissa)
Muistolle
Työtäsi ja muistoasi kunnioittaen,
Lillian ja Lasse Kolari
Donald, Elli ja Arvo Wuori
Hilda ja Anton Laari
St. Catharines Ontario

Surren ja kaivaten ilmoitamme, että rakas äitimme ja siskomme

OLIVIA KAUHANEN
(o.s. Peltonen)

kuoli Toronto General-sairaalassa maaliskuun 8 pnä 1968, pitkäaikaisen sairauden murtamana. Hän oli syntynyt Keuruulla, Suomessa, toukokuun 14 pnä 1886, ollen kuollessaan 81 v. 9 kk ja 24 päivän ikäinen.

Suremaan jäi kaksi poikaa, Väinö Torontossa ja Vilho North Hollywoodissa, Calif., kaksi siskoa, Esther Puiras, Whitefish. Ont. ja Katri Elmey. Cleveland Ohio, sekä paljon muita sukulaisia Suomessa ja tässä maassa ja pitkäaikainen ystävä ja toveri John Tolvanen Torontossa. Hänen miehensä Pekka Kauhanen kuoli Torontossa 19 vuotta sitten.

Äitimme haudattiin Humphrey hautaustoimistosta maaliskuun 18 pnä omaisten ja ystävien saattamana Mount Pleasant hautausmaahan.

Hyvää äitiä aina rakkaudella muistaen,

Väinö ja Vilho perheineen.

KIITOS

Sydämelliset kiitokset sisältörikkaista ja kauniista puheista Edwin Sukselle, Ake Nummelle ja Helen Tarvaiselle, sekä naisille hyvästä kahvitarjoilusta Don-haalilla hautajaisten jälkeen.

Kauniit kiitokset kymmenistä kukkalaitteista ja myötätunnon osoituksista raskaan surumme aikana. Myöskin haluamme lausua mitä kauneimmat kiitokset ystävillemme niistä lukuisista "Muistojen kukista", jota on julkaistu Vapaudessa ja Liekissä rakkaan äitimme muistolle.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

VÄINÖ JA VILHO

KAUNEIMMAT
MUISTOJEN KUKKASET
edesmenneen ystävämme
Otto Hinkkurin
MUISTOLLE

Hänen työtään ja muistoaan kunnioittaen,

Elsa ja Arvo Virkkala	Laila, Vilho ja Jack Sivunen
Jenny ja Eero Kallio	Hilja Koskela
Viola ja John Lamminen	Aknetta Tanner
Martha Mäki	Mandy Torn
Tyyne ja John Salonen	Eino Laamanen
Jenny ja Veikko Pelto	Jenny Leinonen
Mary Hill	Aino Kemppainen
Lempi ja David Uusitalo	Jenny Laine
Katri ja Arne Heikkinen	Helen Rigg
Saimi ja Kalle Heinämäki	Aino ja Otto Korkola

TIMMINS ONTARIO

HALUTAAN TALONMIES
Finnish-haalille Sudburyssa halutaan talonmies. Palkkaetuihin kuuluu lämmitetty huoneisto sähköineen. Työhön kuuluu haalin puhtaanapito ja vuokraaminen. Hakemukset lähetettävä huhtikuun 30 p. mennessä:
JOHTOKUNTA,
Box 354, Sudbury, Ontario
9.11.16.